

# జయవారైతు

సంపుటి 31 :: సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి :: సంచిక 12

## సహకార వ్యవసాయంపట్ల

# దేశంలో దీనినాభివృద్ధిజేందుతున్నవ్యతిరేకత! రాష్ట్ర మంత్రివర్గాలు, కాంగ్రెస్ సంఘాలలో విభిన్న ధోరణులు

### వామపక్షాలు సైతం దీనిని సమర్థించడంలేదు

తన వాదబలంతో వ్యతిరేకులను సమ్మతంపజేసుకోవడం బదులు, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, సహకార సమష్టివ్యవసాయం విషయంలో భయసందేహాలు వెలిబుచ్చిన వారిని దూరం జేసుకుంటున్నారు. వారిని అభివృద్ధినిరోధకులక్రింద, పార్టీవ్యతిరేకుల క్రింద, దేశభ్యుదయాన్ని కాంక్షించనివారిక్రింద జమకడుతున్నారు. సహకార వ్యవసాయం మన పరిస్థితులకు ఎట్లా తగివుంటుంది, ఎట్లా అచరణసాధ్యం అనేది నెహ్రూ చెప్పడంలేదు. విమర్శకులను సహేతుకంగా ఎదుర్కొనలేకున్నారు. కోట్లాది రైతుల జీవిత సమస్యను కేవలం తన ప్రతిష్టగా దీసుకుని, పట్టుదల పెంచుకొని, మిన్నువెరిగి మీదబడినా అమలుజరిపేది జరిపేదేనని అంటున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో చీలికవచ్చినా లెక్కచేయనంటున్నారు.

కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం కడకు యీవిషయంలో కాంగ్రెస్ వాదుల నోళ్లకు తాళంవేసింది వ్యతిరేకంగా మాట్లాడితే బయటకు గెంటుతా నంటున్నది. వీటి నమలుజరిపే బాధ్యత రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రుల కప్పగించబడింది.

దేశంలో సహకార వ్యవసాయాన్ని వ్యతిరేకించేవారు ఈజిప్టులో ఎక్కడ వుండున్నారు. పత్రికలు, నాయకులు, ప్రతాంగం ముక్తకంఠంతో యిది మనకు పరిశుభదని ఘోషిస్తున్నారు. నీలింగల నిర్ణయాన్ని మాత్రం వ్యతిరేకించేవారు లేరు. కాంగ్రెస్ వాదులలో కాంగ్రెస్ మంత్రులలోగూడా సహకార వ్యవసాయంపట్ల ముఖ్యత లేదు. వివిధ రాష్ట్రాలలోని పరిస్థితులనుబట్టి ఆకే సహకార వ్యవసాయాన్ని బలపరచే ఢిల్లీ వారి ప్రతికూ యిచ్చిన సమాచారాన్ని పాఠకుల సౌకర్యార్థం దిగువవిస్తున్నాము. అటు ప్రతాంగంను, ప్రభువాయకులు, కడకు కాంగ్రెస్ వాదులుగూడా సమర్థించని సహకార వ్యవసాయాన్ని ప్రధాని నెహ్రూ ఎట్లా అమలు జరుపుతాడో ఆశ్చర్యంగా వున్నది. వాస్తవికతను గుర్తించకుండా తొందరపడితే విఫలం గావడమే గాకుండా, విషఫలితాలకు దారితీసే వారౌతారు. అదలంపులతో, లేద రింపులతో మాత్రం - యిలాంటి సంస్కరణలను అమలు జరుపటానికే అన్యాయమే అవుతుంది.

వివిధ రాష్ట్రాలలో సహకార వ్యవసాయానికి సంబంధించి పరిస్థితులు పరిశీలించండి..

### ఉత్తర ప్రదేశ్

ఈ ప్రధాని నెహ్రూ వ్యతిరేకి. దేశంలో కంటా పెద్దరాష్ట్రంగా. ఈ

రాష్ట్ర పరిస్థితులనుబట్టి శ్రీ చరణ్ సింగ్ బాగ్ వూరులో సహకార వ్యవసాయాన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకించి వ్యక్తి. కాని చివరన విశేషణ లోబడిన కాంగ్రెస్ వాదిగా తీర్మానాన్ని ఆమోదించాడు. చరణ్ సింగ్ సహకార వ్యవసాయంపై ఒక పుస్తకం వ్రాశారు. "సహకార వ్యవసాయం ఏ పరిణామాలకు దారితీస్తుంది?" అనే తన పుస్తకంలో, సహకార వ్యవసాయం దేశాన్ని ఒక పెద్ద వారాణాసిగా, లేక బ్రహ్మాండమైన వ్యవసాయ కర్మాగారంగానే మార్చివేస్తుందని అయిన అభిప్రాయం తెలియచాడు. పెద్దపెద్ద కమతాలకు, యాంత్రిక వ్యవసాయానికి యీ యన వ్యతిరేకి. దీనివల్ల వుత్పత్తి తగ్గుతుందని వారి దృఢవిశ్వాసం. వ్యవసాయం వ్యక్తిగతంగా జరిగే వరకుకు లోబడి, నేనా సహకార సంఘాలను మాత్రం వారు ఆమోదిస్తారు.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సుభాష్ చంద్ర బోస్; చరణ్ సింగ్ సహకార వ్యవసాయం గ్రంథానికి సానుభూతి ప్రకటనగా ఉపోద్ఘాతంవ్రాస్తూ సహకార వ్యవసాయం, ప్రజావ్యవసాయానికి ప్రధాన సాహాయని తెలియచాడు. బాగ్ వూరు కాంగ్రెస్ కు కొద్దిలోబడుతుంది అనిన పత్రికా నిలేయల సమావేశంలో, శ్రీ సుభాష్ చంద్ర బోస్ తన రాష్ట్రములో కలిగిన అనుభవం దృష్ట్యా, భారతదేశంలోని పరిస్థితు

తులకు సహకార వ్యవసాయం పరిశుభదని సుష్టంగా ఉద్ఘాతించారు. బాగ్ వూరు తీర్మానాలను అమలు జరుపుతామని కాపసభలో ముక్తపరి మాటలతో చిన్నత్రోటన చేయడం తప్ప. ముఖ్యమంత్రి తన భార్యను అభిప్రాయాలను మాట్లాడుతూ ఆధారాలు లేవు.

ఇక తక్కిన కాంగ్రెస్ వాదులదృష్టి కడ వులమిక లగ్న మైపున్న దేశాని, భూసంస్కరణలనుగూర్చి వారు ఆలోచించడమేలేదు. మంత్రివర్గమునా, వ్యతిరేక వర్గములలో ఏది సహకారవ్యవసాయాన్ని సమర్థిస్తుందో, ఏది వ్యతిరేకిస్తుందో తెలియదంటారు.

శ్రీ బాసోపలిస్తుపార్టీ శ్రీధర్ శ్రీ భుక్త్యం మీద దండయాత్ర చేయడానికేగాని, యీ సమస్యనుబట్టి తేలేదు. కమ్యూనిస్టులుమాత్రం సామకార్యం దీనిని సమర్థిస్తూ మాట్లాడారు.

### ఆంధ్ర

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పరిస్థితి మనక తెలియనిదికాదు. కాంగ్రెస్ సంస్థానాని, కాపసభ పార్టీలోగాని సహకార వ్యవసాయానికి అనుభూతుల కంటే, ప్రతిభూతులే ఎక్కువగా వుంటారు. అసలు భూగర్భ పరిమితుల నిర్ణయమే వివాదాస్పదంగా వున్నది. వ్యవసాయ మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి భూసంస్కరణలకు

వ్యతిరేకంగా బహిరంగంగానే ప్రకటనలు గానిస్తున్నారు. మంత్రిలు శ్రీ యు కు లు తట్టారామా రావు, కొండా వెంకటరంగా రెడ్డి, శ్రీ. పి. సరసింకరావు గారల సహజ భూస్వామలు. వారు నేటి భూవ్యవస్థలో మాట్లాడుతూ అంగీకరించలేరు. ప్లానింగు మంత్రి వల్లూరు బసవరాజు మంత్రివర్గంనుండి నైదో లగడంతో, సంస్కరణలు సమర్థించుటలో రివిన్యూమంత్రి శ్రీ శ్రీ వెంకట్రావు, సహకార మంత్రి శ్రీ మెట్టినవాడ గారలు ఏకా కులయ్యారు. వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ కులవలస కార్యకలాపాలను ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంతోష రెడ్డి గారు సహించడం, గర్భవతిమితి నిర్ణయం పట్ల వారి విముఖతకు చిన్నంగా భావిస్తున్నారు. ఈ సహకార సంస్థలపట్ల ఒక్క మెట్టినవాడ మాత్రం వుత్సాహంగా వున్నాడు. రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ పిదకల రంగారెడ్డి సహకార వ్యవసాయానికి ముఖ్యులే. కాని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ లో బాగ్ వూరు నిర్ణయాలను వ్యతిరేకించే ప్రబలమైన శక్తులు వున్నవనీ వారికి తెలియకుండా పోలేదు. రంగా వారి అనుచరులు చేస్తున్న వ్యతిరేక ప్రచారాన్ని అభిభవించే నాయకులు వచ్చుచేయగలరని వారి నమ్మకం.

రంగావారి అనుచరులు కొందరు కాంగ్రెస్ లో వ కేటో

నెల్లూరు ట్రంకు రోడ్డులో  
పెద్ద సరిక్రొత్త కాపీహోటల్  
శ్రీనివాస భవన్

ప్రారంభం :: 25-3-59

ఉత్తమ తరగతి కాఫీ - రుచిగల ఫలహారములు - శీతల పానీయములు - కోరినంత మర్యాద - అన్నియు మీకు యిచ్చట లభించగలవు.

దయచేసి మా అద్దాల దవనమునకు టికెట్ల విచ్చేయండి.



(గత సంచిక తరువాయి)

సరికాని కంపించేయించును నారావ  
 లుడు ఆకాశమాగ్ధమున పోవుచున్న వార  
 దునిఁగాంచి నమస్కరించి కలవడిగెను.  
 అంత నాదేవర్షి వారవచుమార్చి రావణునిఁ  
 గని, "రాక్షసాధిపా! నీ వంశమునకు తగిన  
 యుఖంబు బలవరాశ్రమాదులకు కడుండు  
 సంరక్షించితిని. నీ వింతవలన నో వర్షి న  
 సంగ్రామములు మిక్కిలి క్రోధంబునయములు.  
 అయినను నీకు ఒక సంగతి చెప్పెద నాలకిం  
 ప్రము. నాయనా, రావణా! నీవు దేవదులచే  
 వధ్యులు కానివాడవై కేవలము మృత్యు  
 వకులైన అణ్ణుమానవుల నేల నిష్కారణముగా  
 చంపెదవు? నీల లోకములతోడను, సమస్త  
 వ్యవసాయలతోకూడి దైవ వంచితలగు స్వల్ప  
 మానవులను చంపిన ప్రయోజనము మి?  
 నునువ్యలోకములోని మానవులపాట్లు చూచి  
 తివిగదా! కొండలు భోగలాలకులైయుండ  
 మఱి కొండలు ఆర్ద్రవాదులైయున్నారు.  
 బుధువర్ణ మెసాగులై రావన్న క్షేమరైలుఁ  
 గక యున్నారు. మోహముచేతనే చచ్చి  
 యున్నారు. నీవు నిస్సంకయముగా మానవ  
 లోకము జయించినవాడవే. ఈ అణ్ణుమానవు  
 లెప్పుట్లైనను యమపురి కేఁగవలసినవారే  
 గదా! నీ రావణా! నీకు కరాశ్రవశక్తి  
 యుండేనేని యముని నిగ్రహింపుము. అతనిని  
 జయించిన నీవు సమస్తలోకములను జయించిన  
 వాడవగుదవు" అని చెప్పగా రావణుడు  
 వారద మనస్కతో, "కలవప్రియోదవగు  
 నోదేవా! నేను ముందు పాతాళమును  
 జయించి, రిపాలయమును సముద్రమును  
 మధించి అమృతము కడయవలెనని యున్నాను.  
 కాని ఇప్పుడు నీవు చెప్పిన మాటలచోత్సవ  
 నేనిదివలన నెలగురు లోకపాలురను జయిం  
 చెదనని ప్రకల్ప పట్టియుండుట వలన ను  
 యముని జయించుటకు బయలుదేరుచున్నాను"  
 అని చెప్పి మహర్షి నమస్కరించి మంత్రు  
 లతో బడిదిక్కునకు బయలుదేరెను. అంత  
 వారుడు మహారాక్షసముల ధ్యానశబ్దంబై  
 "అయ్యు షీడింకగానే మాదులోకముల  
 కంతమొందించు సంకల్పని కెట్లంతము కాఁగ  
 లను? ఏవఁడు సద్యక్షములకు, స్వల్పకములకు  
 పాక్షియు వెలుగొందుచున్నాడో, వటియు  
 లబ్ధిపంజులగు లోకముల నెవఁడు జయింపఁ  
 గఁడో, ఎవరికి భయపడి ముల్లోకములవారు  
 భారముల వహించుచున్నాలో, నుజీయు  
 దుమ్మక, మృత్యుములనుగూర్చి ఏవఁడు  
 విధాతయు, ధాతయువై మజ్జగముల జయించి  
 తన స్వాధీనమున నుంచుకొనెనా యట్టి  
 యముని ఈ రావణుడెట్లు జయింపఁగఁడో  
 చూతునుగాక! ఇప్పుడే యమపురి కేఁగెదను." అని  
 ముఁఁబున కలసోసి శారుడు యముని  
 కిటికి బయలుదేరెను.

భయపడనా! శారుండట్లంటేగముగా  
 బయలుదేరి యముని ఇంటికి వచ్చెను. యముడు  
 ప్రావృత్తినిఁ గాంచి యగ్ర్యపాద్యులచే  
 సమీపించి నుభాసినఁ గావించి, "మహాత్మా!

తమకు కళలంబేగదా. తమరాక్షస కారణం  
 చేయి" యని యడుగ శారుడుడు వానికి,  
 "ధర్మరాజా! నే వచ్చిన కలంబు చెప్పెద  
 నాలకింపుము. దశగ్రీవుడను రాక్షసరాజు  
 జయింప శక్యముకాని నిన్ను జయించి స్వాధీ  
 నము చేసికొనఁదలఁచి వచ్చుచున్నాడు.  
 నీవు శ్రీ శ్రీ క్రీ య నాలాచింపుము." అని  
 తెలియఁజేసెను. అంతలోనే రావణుని  
 పుష్పక విమానము గోచరంబయ్యెను. రావ  
 ణుడు తిన్నగా యముని కట్టణము సమీపించి  
 యచ్చట తన మృత్యుకరుమ్మక ఫలముల  
 ననుభవించుచున్న ప్రాణులను గాంచెను.  
 అందు పాపాత్ములైన ప్రాణులు నానావిధము  
 లైన నరకపాదల ననుభవించుచు యమునిచే  
 కిట్టితలై యుండుటను గాంచి రావణుడు  
 కనికరించి యా ప్రాణులనందఱిని క్షోభింప  
 వారి వారి కిట్లనఁచి విడిచిపెచ్చెను. ఆ  
 ప్రాణులు మహారాక్షసములను ముఖము ననుభ

# రావణ విజయపరంపర

వించిరి. రావణునివలన విడిపింపఁబడిన  
 ప్రేతములను గాంచి కావలియున్న యమకంఠ  
 లోకముల రావణునివై కయ్యమున కఱికిరి,  
 యమపురిలో గొప్ప హోమాలకల్పము బయలు  
 దేరెను. యమకంఠులు పలకరింప లాయుధ  
 ములనుగొని రావణుని పుష్పకముపై వర్షిం  
 చిరి. రావణునికి యమదూతలకు ఘోర సంగ్రా  
 మము జరిగెను. ఇరుపక్షములకు భయంక  
 రాయుధములతో తీవ్రపోరాటము జరిగెను.  
 పుష్పకముపైనున్న రావణునివై యమకంఠ  
 రులు ఆయుధముల వర్షించుచు ఊపిరితిరిగక  
 చేసిరి. రావణుడందలి విమానముదగ్గి భవస్సు  
 ధరించి మహోగ్రుడై పాశుపతాస్త్ర ముండు  
 సంధించి యమభటులపై విడిచెను. ఆ భీకర  
 యస్త్రధాటికి యమకంఠు లందఱు భస్మమైరి.  
 రావణుడందలి విజయగర్భముతో భీకర సేనా  
 వాదము గావించెను.

దశగ్రీవుని తెట్టిదంపుఁ గేవలని యముఁ  
 దప్పుడు తన బలము కీడించుటను, రావ  
 ణుడు జయముపొందుటను గ్రహించి వెం  
 టునే మృత్యువు పాశ ముద్గరములను ధరించి  
 రథాకూఢుడై యుద్ధభూమికి బయలుదేరెను.  
 రథమున కాలదండము యముని భయంక  
 రాయుధము ప్రబల్పింపఁచెను. యముడు  
 యుద్ధసన్నద్ధుడై పోవుచుండ ముల్లోకములు  
 సంక్షోభించెను; దేవతలు కంపించిరి; పక్ష  
 ప్రాణులు భీతిలెను. రణరంగమునకు మృత్యు  
 దేవతతోకూడ వచ్చియున్న యమునిఁగాంచి  
 రావణ మంత్రులు భయపడి లంఘించిరి.  
 రావణుడేమాత్రము చలించలేదు. వెంటనే  
 యమరావణ యుద్ధము ప్రారంభమయ్యెను.  
 యముడు నానావిధా యుధములను, బాణ  
 ములను రావణునివై వర్షించెను. రావణుడు  
 ప్రత్యేయ చేయుట కిష్టపడఁదయెను. కాని  
 రణమునండి విమాఖుడు కాలేదు. అట్లు

యమరావణులకు ఏడు రాత్రులు కొమ్మి  
 యుద్ధము జరిగెను. దేవసంధర్షన మహర్షా  
 దులు, బ్రహ్మదేవుడు యుద్ధభూమికి వచ్చి  
 నీడించుచుండెరి. యమరావణుల యుద్ధము  
 గొప్ప ప్రళయమును గొనివచ్చినట్లుండెను.  
 అప్పుడు రావణుడు తటాంబ విజృంభించి  
 భవస్సును ఎక్కువెట్టి మృత్యువును, పాఠ్యుని,  
 యముని కేలకొలది బాణములతోకొట్టి  
 బాధించెను. అప్పుడు యముని ముఖమునండి  
 పొగతోకూడిన గొప్ప అగ్నిబాష్పాలు ప్రవృ  
 ర్ణలెను. మృత్యువు లోపాస్త్రపిఠుడై యమునిఁ  
 గాంచి, "ధర్మరాజా! నన్ను యుద్ధమున  
 కంపుము. ఈ పాపాత్ముని పీచయదఁచి వధిం  
 చెదను. నీనిశేంద చేవ. ఎందఱోదవులు  
 నా పాలిటబడి వచ్చిరిదా? ఈ రక్షణుడే  
 మాత్రపువాడు! నా వ్యక్తిపడిన వాఁడు  
 నావకే తప్పించుకొనఁజాలఁడు అది నా నైవ  
 ర్షి; స్వభావము. నన్ను పంపుము." అనుచుండ  
 యముడు వానిని వారించి రాక్షసముని  
 చంపెదనని పలికి తన కాలదండమును కట్టి  
 వైకలెను. అప్పుడు కాలదండము రక్షణుని  
 ప్రాణముల హరించుటకు మహోద్వేగముగా  
 తేజబల్పించెను. దేవతలు భయపడిపోయిరి.  
 యముఁడా కాలదండమును రావణుని వై  
 ప్రయోగింపఁ జోవుచుండ బ్రహ్మదేవుడు  
 ప్రత్యక్షమై, "ఓ యమధర్మరాజా! వలదు,  
 వలదు. ఈ కాలదండము ప్రయోగింపవలదు.  
 ఇది రక్షణుని చంపఁజాలదు. రావణునికి  
 నేను వరమొసఁగితిని. నీవచ్చిన వరమును  
 నీ వస్మరము చేయవలదు; నామాట యవ్వక  
 మయ్యునేని ముల్లోకములు నవ్వకనుండును. ఈ  
 కాలదండము భయంకరమైనది; ప్రాణిని

# రావణ విజయపరంపర

హరించువది. నీవిప్పుడు దీనిని ప్రయోగించితి  
 నేని మిక్రలను క్రులనుకూడ హరించును.  
 నేను దీనిని మృత్యుదేవత కొఱకు లొల్లి పుటం  
 చితిని. ఒక జీవ నీవు దానిని ప్రయోగించిన  
 తనువరి రావణుడు చచ్చినను, చావకున్నను  
 నా మాట వర్షముగును. లోకక్షేమము కొర  
 వాడేనేని నా మాట యథార్థముచేసి కాల  
 దండమును దింపుము," అని చెప్పగానే  
 యముడు బ్రహ్మయోజ్జ ప్రకారము కాల  
 దండమును మఱించి అచ్యుటనుండి అంత  
 ద్వానమయ్యెను. రావణుడెప్పుడో తనజయ  
 మును చాటించుకొని పుష్పకమెక్కి యమ  
 పురినుండి వెదలిపోయెను. శారుడు సంతో  
 సా కరింఁగుడయ్యెను.

అనంతరము రావణుడు మారీచాది  
 మంత్రులతో పుష్పకమెక్కి బయలుదేరి  
 దైత్యులచేతను, ఉరగులచేతనుకూడి వరుణ  
 దేవునిచే తరిపాలింపఁబడుచున్న పాతాళము  
 నకువెదలి భోగవశీపురము ప్రవేశించి అచ్చటి  
 నాగులను వశకలుచుకొని సంగుప్టుడై  
 యచ్చటనుండి బయలుదేరి మఱివఱి యమ  
 కట్టణమునకుపోయెను. అచ్చట వరబలగర్వి  
 తులగు నివారణచతులను రాక్షసులఁ గని  
 రావణుడు వారిని యుద్ధమునకు రమ్మనిపిలి  
 చేసెను. ఆ రాక్షసులిరువురు సంతోషముతో  
 రావణు వెదుర్కొనిరి. అట్లు ఇరుపక్షములకు  
 నొక్కసంవత్సరము ఘోరయుద్ధము జరిగెను.  
 కాని జయోజయములు ఏ పక్షమునకు  
 కలుగలేదు. అంత బ్రహ్మకర్మమై నివారణ  
 కనులను యుద్ధమునఁడిచారించి రావణు  
 నితో నలిమిచేసికొనుమని యానతిచ్చెను.  
 అంత రావణునివారణచతులు అగ్నిపాక్షిగా  
 నలిమిచేసికొని క్షిప్రంవత్సర మా పట్టణ  
 మున అయంచానందముతో కాలముగడిచెను.  
 ఆ సమయమున రావణుడు నివారణచతుల

కల లొంబరికొమ్మిని మా యలు శేష్యు  
 కొనకు. తమ పరి రావణుడు బయలుదేరి  
 రిపాలిటములో సంచరించుచు యగ్ర్యునగఁగను  
 చని కాలకేయలను రక్షణులనువధించి  
 తరువాత యుద్ధమున రాక్షసులను బాణతో  
 నాడిచెచుండు శూర్యులభర్త, తన రావ  
 ణుని యగు విద్యుద్బాహుని కట్టితో నటికి  
 వైచెను. అనంతరము రావణుడు వరుణుని  
 రముగాంచి యచ్చట క్షీరమును వర్షించు  
 చున్న కామధేవునుగాంచెను. ఆ కామ  
 ధేవు పాదుగునుండి పగించుకొనెను వల  
 ననే పాలసముద్రమేర్పడెను. ఆ పాల్కడలి  
 నుండియే చల్లని కాంతులు కదఁజల్లు  
 చంద్రుడు పుట్టెను. ఆ కామధేవునే కళ్య  
 ధుని వామానమైవ వందికొనెను. నురుగును  
 దిను పరమముఖుల సముద్రము నాశ్రయించి  
 తివించుచుండిరి. పృథకు భుజించువారికి  
 పృథకు, దేవతలకమ్మకము ఆ సముద్రము  
 నుండియే ఉద్భవించివది. మానవు లాకాశ  
 ధేవులను రక్షింప నిలుకురు. అట్టి  
 యద్భుతమాహాత్మ్యముగల నాకామధేవు  
 నకు రావణుడు పగిదీక్షిణముగావించి వరు  
 ణుని పట్టణము క్రోశించెను.

అచ్చట వరుణసేనాధ్యక్షులనుగాంచి వారి  
 రాజుని యుద్ధమునకు పిలుపుదనిచెప్పి  
 పంపెను. అప్పుడు వరుణపుక్కిలు మనుమలు  
 తనసేనతోకూడి రథములపై యుద్ధమునకు  
 వచ్చిరి. వరుణసేనకు రావణులకుగ్రోలకు  
 దారుణయుద్ధము జరిగెను. క్షణకాలములో  
 వరుణసేనకులెను. అంతకామగమనము కల  
 వరుణపుక్కిలు పుష్పకవిమానముతో సమాన  
 మగా నాకాశమాగ్ధము క్రోశించి వాడి  
 తూపులను పగియొగించి రావణుని విముఖుని  
 చేసిరి. అప్పుడు రావణమంత్ర మహోదధుఁ  
 దుఁగ్రుడై వరుణ పుక్కిలు రిధములకొట్టి వదఁ  
 గొట్టెను. కాని వరుణపుక్కిలు రథములశేకుం  
 దఁగనే ఆకాశముననిలిచి మహోదధుని తన  
 బాణములతోమోచి రావణుని వెంబడించిరి.  
 వారికి రావణునికి దారుణమైన ధనుర్బుద్ధము  
 జరిగెను. కడకు రావణుడు వరుణపుక్కిలును  
 కరములతోపీడించి నేలబడఁగొట్టి తెట్టిదంపు  
 ణంకెచేసెను. క్రిందపడిన వరుణపుక్కిలును  
 పరిచారికు లెక్కుకొనిపోయిరి. తరువాత రావ  
 ణుడు వరుణునినే తనతోయుద్ధమునేయుటకు  
 పిలిచికొనివచ్చుని ప్రమాన్యునికెప్పెగా ప్రమా  
 న్యుడు వరుణుడు బ్రహ్మలోకమునకు పోయి  
 యుండెనని ఎఱిఁగించెను. అంతరావణుడు  
 వరుణునగఁగములో తన విజయమును చాటించు  
 కొని యటనుండి బయలుదేరి పోయెను.

## [ఇక్కడనుండి ప్రక్షిప్తసర్గములు 13 లోని 5 సర్గములు ప్రారంభము]

అట్లు వరుణపురమునుండి బయలుదేరి  
 రావణుడు మఱల అప్పునగఁగము వివారించు  
 చుండ నచ్చట వైదూర్వతోరణములుగట్టి,  
 ముత్యాలముగ్గులుతీర్చి, నవరత్నములతో  
 నలంకరింపఁబడియున్న యొక బంగారు  
 సోధమును గాంచెను. రావణుఁడా సోధ  
 మున నెవ్వరువసించుచుండినో చూచిరమ్మని  
 ప్రమాన్యునిపంపెను. ప్రమాన్యుడు తిన్నగా  
 భవనమునకువచ్చి ఏడు కక్ష్యములవాటి నోక  
 దివ్యపురుషునిఁ గాంచివచ్చి రావణుని కాపం  
 గతి తెలియఁజేసెను. రావణుడందలి పుష్ప  
 కము దగ్గి ఆ భవనము ప్రవేశించుకొనగా  
 నచ్చట ద్వారముకడ ప్రవేశదవగు వెన్నె  
 హోత్రునిపగిది. ప్రవృత్తియెఱుచు, చంద్రమా  
 రియు, ఎఱ్ఱని కేళిములు, తెల్లనిమాము, దీప్తి  
 వానికము, కొండతండువంటి పెదవులు,  
 శంఖమువంటికతనము, గడ్డము, మీసములు  
 పెద్దకెద్దకోటలు కలిగియున్న యొకభయంకర



● రాజ్యాలు మిలిటరీవల్ల చేతుల్లోపడితే....  
● కాంగ్రెస్ గట్టిపాకాన పడుతున్నది

బ్రిటన్ లో కాసిం రాజ్యానికి విశాఖ తైలవారి తిరుగుబాటు ఆడిగింది. మద్రాస్ లో జరిగిన తిరుగుబాటు విద్రోహం కాదట; క్రొత్తకలం పట్టణాలులో జరిగిన గంధర్వ గోళం మార్కెట్ వంటిది.

రాజ్యాలు మిలిటరీవల్ల చేతుల్లో పడిన తర్వాత, ఇటువంటి సంఘటనలు తప్పవు.

ఇక, ఇక్కడలో జరిగిన గొడవ నజర్ భాయికి ఆనుకుంటే గా జరిగినట్లు. మద్రాస్ లో జరిగిన గొడవ కాసింభాయి గోండికి ఆనుకుంటే గా జరిగినట్లుంది.

మొత్తమీద ప. ఆసియాలో దృశ్యం చిరిగిం గా మారిపోయింది. ఒకప్పుడు నజర్ విశాఖవల్లం, నజర్ మిక్రబ్బందం అనే చీలిక ఆరంగంలో విలసిల్లెను. అప్పుడు కృశ్ణేష్ భాయ్ నజర్ మిక్రబ్బందంలో చేరుకుండెను. స్థానికంగా వుండే కమ్యూనిస్టులను ఆణిచివా కృశ్ణేష్ మాట్లాడలేదు. ఇదే సందశకాని కమ్యూనిజానికి ఆ ప్రాంతంలో నామయా పాలు తేకుండా చేయవలెనని నజర్ పథకం వేసెను. ఈ విధంగా కథ ప్రతిమించి రాగాన పడటంపట్టికీ, కృశ్ణేష్ మేల్కొని, అంతటి అన్యాయం తగదునుమా అని హెచ్చరించెను. నజరుకడి నచ్చలేదు.

అది మొదలు, నజర్ బృందం, స్థానిక కమ్యూనిస్టు బృందం అనే చీలిక వచ్చింది. కృశ్ణేష్ భాయి రామాయస్వస్తి, రావణాయ స్వస్తి అన్నాడు. సామ్రాజ్యవాదాన్ని విశా ధించే నజర్ భాయికి పలాం, సాయం రెండూ యిస్తాం, నజర్ అధికారానికి లాంఛక ప్యరం త్రింగా వుండే, సంచరించేవారికే పలాం, సాయంరెండూ యిస్తాం-అనే ధోరణిని రమ్య అవలంబించింది.

ప. ఆసియాలో ఈ విధంగా పాశ్చాత్య రాజ్యాలు, రమ్య, అరబ్ రాజ్యాలు అన్న పరిస్థరం సంఘర్షణకు దిగివున్నవి.

ఇక సిద్ధాంతం ఏమైపోయింది? రమ్య ఈ రంగంలోకి రావేవచ్చింది.

అరబ్ రాజ్యాలు పరస్పరం సంఘర్షించే సమయంలో, పకోతంగా రమ్య ఇజ్రాయి లును బలపరుస్తున్నది. కమ్యూనిస్టు దేశాల నుంచి యూదులు తరలిపోతే ఆ దేశాలలో యూదుసమస్య వాసన ఏదైనావుంటే, అది పోతుంది; కాగా ఇజ్రాయిల్ బలపడుతుంది. ఇజ్రాయిల్ బలపడితే, అరబ్ రాజ్యాలు పరాయివారై మరొక ఆధారపడక తప్పదు. ఇజ్రాయిలు ఆమెరికా-బ్రిటిష్ దేశాలు చాల సన్నిహితంనక, కమ్యూనిస్టు దేశాల యూ దులు ఇజ్రాయిల్ కు వచ్చినా, రమ్యమీదనే అరబ్ రాజ్యాలు ఆధారపడవలసి వుంటుంది.

ఈ విధంగా ప. ఆసియా సమస్య అంతా చిక్కలు-చిక్కలైపోయి ముగిస్తున్నది.

ఇక భిక్షాగ్రాహన చర్యలుతప్పవు. డెల్టా మీద, జర్మనీపరమస్య విషయం, యూరప్

సంఘటి అన్నీ అంతా కలసి మాట్లాడు కుంటారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ కొంచెం గట్టిపాకాలోనే పడుతున్నది. నాగపూర్ తీర్మానాలైన తరు వాత, కాంగ్రెస్ పార్టీ మునుపటివలె పాకిస్తాం బాలదని తేలిపోయింది. ఎవడాతీర్మానాలను అమలు జరపడానికి సహాయపడగలడో వాడే



స్కాట్లండు (ఇంగ్లండు) లో జరిగిన వశువుల సంతలో మేటిగా పరిగణించబడడం యీ కోడెదూడ ఖరీదు రూ. 3,54,375 లు

# హైదరాబాద్ లేఖ

\*\*\* మా విలేకరి \*\*\*

పెద్దపెద్ద కట్టడాలకు, పాశ్చాత్యలకు కోరికని, ప్రధానమంత్రి ఏటిని ఈ యుగపు దేవాలయాలన్నాయి. మన ముఖ్యమంత్రి ఆరాధ్యదేవతలకుగా ఈ ఆలయాల్లోనే వుంటారు. 1959-60 సంవత్సరపు బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు, వివిధ కట్టడాలపై కేటాయిం పులు, వాటిపై ఆర్థికమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి చేసిన ప్రసంగాలుచూస్తే, వీరి భక్తి ఎంత ప్రగాఢమైనదో ప్రశస్తిపడుతుంది.

ఇంకొకవిషయం ఏమిటంటే అవ సరమైన ఎవురుకాకపోతే పరిస్థితి 25 లక్షలను కేటాయించి మన ప్రభుత్వం తనకి ఉపకరించింది. నాగార్జునసాగరానికి తగి నంత ధనసహాయం కేంద్రాన్నించి రాసం దున నిర్మాణం పూర్తి కావడంలో ఆలస్యం జరుగుతుందని ఒక కే ప్రభుత్వపథకంకే ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలోనే ఇరవైఅయిదుకోట్లు అవసరమైన పోవంపాడు పాశ్చాత్య నిర్మాణం ఆరంభించాలని ప్రయ త్నిస్తున్నది. వాదాల్ని ముప్పయికోట్లు ఖర్చు కాగల కీకైలం-జల విద్యుత్ ప్రాజెక్టునుంచి పరిశీలన ప్రారంభించారు.

## 70 కోట్ల ఆదాయంలో వడ్డీక్రింద ఏమా 7 కోట్లు!

కేంద్రప్రభుత్వంనుంచి, ప్రజల నుంచి తీసుకున్న ఋణాలకు ఇప్పటికే ప్రభుత్వం దాదాపు ఏడుకోట్ల రూపాయలు పోలి నా వడ్డీ క్రింద చెల్లిస్తున్నది. 70 కోట్ల ఆదాయంలో ఏడుకోట్లు వడ్డీ క్రింద కట్టవలసివుంటే సాధారణమైన సంగతికాదు. అయినా అభి వృద్ధి కార్యక్రమంకంటూ జరుగుతున్నాంటే ఈ విషయమై అంతగా ఆందోళన చెందవల సిందేమీ వుండకపోవచ్చును. తెన్నేటి కేంద్ర సాధనగా ఆర్థికమంత్రిగా వున్నకోల్లాజ్ కేంద్రప్రభుత్వంనుంచి తీసుకున్న అప్పులను ఎవరు చెల్లిస్తారులే అనే అభిప్రాయాన్ని వలెలుచుకు వుండేవారిని చెప్పకుంటారు.

### విప్పటి లాగా ఇప్పుడూ

అత్యంత ఆందోళనల వస్తూల్ని నానా రకాలు రంగులలో శనులకు దిందుగా స్వర్ణకు మృదువుగా లోకమంతా ఆలంకరించుకుంటే ఎంత ఆమోహంగా వుంటుంది!

మండసాల్ కాననం 4.4. 478

మగ్గం కదిలితే సునోహర సృష్టి

## చౌనాత వస్త్రాలు

అల్ల జందియా హండలూడు బొట్టు ముద్రాకాన్ ధాన్. విల్లిట్ లెక్, వాంపియి-1

—కోరవ 10 వేళలో

కాంగ్రెస్ వాడు. మిగిలినవారంతా దయచేయ వచ్చు. ఇదీ ధోరణి. ఇటువంటి ధోరణిని కాంగ్రెసుపార్టీ యిది వరకెన్నడో ఆవలంబించి వుండవలసింది. ఎవనాటి ఆకుల్లో. కానివారికి కంచాల్లో పెట్టి కాంగ్రెసు తమ్ము, తాను విపరీతంగా బలపాన పరుచుకున్నది. నానా గోశ్రీకృష్ణ: —కోరవ 10 వ వేళలో



ఈవారంలో ఆంధ్రశాసనసభ \* \* \*

మన వ్యవసాయ విధానం చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ రూపొందించిన అష్టసూత్ర కార్యక్రమంతో పోలివుండ గలదట - శ్రీ కళా.

సహకార వ్యవసాయంపై తర్జనభర్జన: రైతునువూర్తిగొరగలని కూర్తయ్య

ఈవారంకుడ శాసనసభ చర్చలంతా బడ్జెట్లోని వివిధ పద్ధతులపైనే జరిగింది. వాటిలో స్థానిక పునరుద్ధరణ, రివెన్యూ, ఎక్స్సయిజు, వ్యవసాయం, ఆమ్లకంపన్ను, విద్య వగైరాపద్ధతులు ముఖ్యమైనవి. అందులో స్థానిక పునరుద్ధరణ పద్ధతిపై చర్చ పంద ర్షంలో పధలో వాగ్వివాదం, కొంతభవ జరి గింది. రివెన్యూ పద్ధతిపై చర్చలో, సహకార వ్యవసాయం గురించి శాసనసభ్యుడు శ్రీ దివి కొండయ్య, రివెన్యూమంత్రి శ్రీ కె. రా. వెంకట్రావుగారల మధ్య వాగ్వివాదం జరిగింది. ఇతరు యితే సమస్యపై శ్రీ కొండయ్యగారు రాజీనామా యివ్వడంకుడ జరిగింది. ఇక ఎక్స్సయిజుపద్ధతి చర్చలు మరీ రిపవత్తరంగా వుండేవి. కొందరు మంత్రులు, సభ్యులు మధుసేవనం చేస్తున్నారని శ్రీ బత్తిన రామ కృష్ణారెడ్డిగారు చేసిన తీవ్రమైన ఆరోపణ, శాసనసభలో కలలం చేపింది. ఈ వారం శాసనసభ చర్చల్లో వాగ్వివాదాలకు, తీవ్ర ఆరోపణలకు ముఖ్యంగా నెల్లూరు శాసన సభ్యులే కారకులుగావడం గమనార్హమైన విషయం.

సభలో రభస

స్థానిక పునరుద్ధరణ శాఖపద్ధతిపై చర్చ లకు మంత్రి సంచేవయ్య సమాధానిస్తున్న పందర్షంలో ప్రతిపక్షనాయకుడు శ్రీ రావి వారాయణరెడ్డి తాను ఉపస్యసిస్తున్నసభపై కాంగ్రెసువాదులు రాళ్ళువచ్చారని ఆరో పణచేయగా, "నీవునేవీచ విద్య యే నీర జాత్" అని మంత్రి సంచేవయ్య సమాధాన మిస్తూ; ఈ ఆరోపణలకు రుజువుచేయ మని సవాల్ చేశారు. అంతట ముఖ్యమంత్రి జోక్యంకల్పించుకొని సభలో ఉద్రిక్త వాతా వంధాన్ని కల్పించడనిబిజ్జెట్టి సేనీనా సభ్యులు విసింపచుకోలేదు. ముందు మీ మంత్రిగారికి ఆ సలహాయవ్యవని శ్రీ వారాయణ రెడ్డి ఆస్యారు. మంత్రిగారి సమాధానం, ప్రతి పక్షాల సభలపై రాళ్ళువచ్చవలసిందిగా ప్రోత్సహించినట్లుగావుండనీ, వారిలావడం సబలేనా అని ఆసేవమంది ప్రతిపక్షసభ్యులు ప్రశ్నించారు. దీనిపై రూలింగ్ యివ్వమని శ్రీ కొండల పి. బుల రెడ్డి గారు స్పీకరును కోరారు. తనమంత్రికి సలహాయచ్చేవిషయం తనకు తెలుసుననీ, ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఆ మాట ఆస్యారు కాబట్టి తానట్టి సలహా యివ్వవని ముఖ్యమంత్రి తెప్పారు. ప్రతి పక్షాల ఆరోపణలకు మంత్రి సమాధానం తెల్పున్నారు కాబట్టి యిండులో సందర్భ రహితం ఏమీలేదని స్పీకర్ శ్రీ కేశవ్వర రావు రూలింగ్ యిచ్చారు.

సహకార వ్యవసాయంపై

తర్జనభర్జనలు

రివెన్యూ పద్ధతిపై మాట్లాడుతూ శ్రీ దివి కొండయ్యగారు, సహకార వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించారు. ప్రజల ఆభిమ తాన్ని పొందటంకా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం సహకార వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడం

సమరంగా లేదన్నారు. ఈ విధానం రైతులకు హానికరం కాబట్టి కాంగ్రెసుపార్టీ ప్రభుత్వానికి తాను రాజీనామా యిస్తున్నానని శ్రీ కొండయ్యగారు తెప్పారు. పార్టీ నాయకునికి ఒక మద్దతుపైనే తేఖుకాదావ్రాశారు. శ్రీ కొండయ్యగారికి ప్రతిపక్షంలో స్థానం స్పీకర్ ప్రోత్సేస్తున్న పందర్షంలో, ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడుతూ, సహకార వ్యవసాయం ప్రోత్సాహి: వ్యతిరేకంగా శ్రీ కొండయ్య కాంగ్రెసుకు రాజీనామా యిస్తున్నట్లుయితే, వారు ప్రతిపక్షంలో వుండడమే సమవి తంగా వుండగలదని ఘోషింపబారు. సహకార వ్యవసాయం ప్రోత్సహించడానికి

ఒక సవినాక్ష

ముందు కాంగ్రెసుపార్టీ ప్రజల ఆమోదాన్ని పొందలేదని దివి కొండయ్యగారివడం సరికా వని రివెన్యూమంత్రి శ్రీ కె. రా. వెంకటరావు గారన్నారు. 1946, 1952 కాంగ్రెసు ఎన్ని కల ప్రోత్సాహిల్లో సహకార వ్యవసాయం గురించి ప్రోత్సాహించబడివుండనీ; భూమిపై మగ్గువరకారీలను తొలగించుటకు సహకార వ్యవసాయ సంఘాలుకలిపిస్తవని కాంగ్రెసు ఆర్థిక సమస్యల సలహా సంఘం నూచించి వుండనీ; "భూమి అంతా గోపాలని (దీవుని)

దీ" అని, ఉత్పత్తి సాధకాలన్ని సమష్టియాల మాన్యంలో వుండాలని గాంధీజీ ఉద్దేశించి వున్నారని మంత్రి శ్రీ కె. రా. వెంకటరావు సమా ధానం యిచ్చారు. వాగ్భూర్ కాంగ్రెసు తీర్మానాన్ని వివరిస్తూ, సాముదాయక వ్యవ సాయం పుచ్చుడంగా జరుగుతుందని ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూగారుకుడ వివరించువచ్చారనీ; మనప్రోత్సాహి వ్యవసాయవిధానం దాదాపు నైసాకమ్యానిస్టుపార్టీ రూపొందించిన అష్ట సూత్ర వ్యవసాయక కార్యక్రమాన్ని పోలి వున్నదన్నాడు శ్రీ వెంకట్రావుగారు.

మంత్రులు త్రాగుతున్నారని తీవ్రమైన ఆరోపణ

ఎక్స్సయిజు పద్ధతి చర్చ పందర్షంలో కాకోణ, కొందరు మంత్రులు, శాసన సభ్యులు మద్యం సేవిస్తున్నారని శ్రీ బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డి తీవ్రమైన ఆరోపణ చేయ డంతో, శాసనసభలోమర్రి వాగ్వివాదం కలలేగింది. దీనిపై రివెన్యూ మంత్రి జోక్యం కల్పించుకొని, సర్వసాధారణంగా ప్రజలు త్రాగుతున్నారనడం ఉచితమేకాని, మంత్రులుకుడ త్రాగుతున్నారనడం తీవ్ర మైన ఆరోపణ ఆస్యారు. అంతట శ్రీ రామ కృష్ణారెడ్డిగారు తన ఆరోపణలో వాస్తవం వుందని నిలబలికారు. శాసనసభ్యుని చూడాలా ఈ విషయం యిక్కడ తెప్పి — కొండ 9 వ సేటిలో

శాసనసభలో \* \* \* \*

నెల్లూరు సభ్యుల ప్రసంగాలు

**బెజవాడ పాపిరెడ్డి**  
కాన్సిల్లో బడ్జెట్ పద్ధతులపై సాధారణ చర్చల సందర్భంలో మాట్లాడుతూ, సోమలిల ప్రాజెక్టుకు నిర్మించవలసిందిగా శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు కోరారు. ఎలక్షన్ ప్రచార పర్యటన పందర్షంలో మంత్రులు ఉన్నతోద్యోగులను వెంటబెట్టుకొని రావడాన్ని శ్రీ పాపిరెడ్డిగారు విమర్శించారు. అండువల్ల పాలకవర్ష కోట్లకీ అనుకూలంగా పట్టణం త్రిప్పకోడానికి సహాయపడగల దన్నాడు.

గుర్యూరనీ శ్రీ దివి కొండయ్య గారు తెప్పారు. సహకార వ్యవసాయముకు శ్రీ కొండయ్యగారు తీవ్రంగా ప్రోత్సేస్తూ, యావిధానంవల్ల రైతులకు ఎక్కువహాని జరుగగల దన్నాడు. రివెన్యూలోవర సమష్టితేత్రాలను ఏర్పాటుచేయడం ప్రోత్సాహి ఉద్దేశ్యమైతే, ఆ విషయం వారు ఖచ్చితంగా ప్రోత్సేచ — కొండ 9 వ సేటిలో

**బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డి**  
బడ్జెట్ చర్చల సందర్భంలో రివెన్యూ పద్ధతిపై మాట్లాడుతూ, "నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో "మూలాధికారి" సాగుతున్నదనీ, దీనిని పార్టీపాలం ఆండానికి పీల్చేదని శ్రీ బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డిగారు ఆరోపించారు. మంత్రులు ప్రభాభిపాయాన్ని నిర్ణయం చేస్తున్నారనీ, తేనీటిండులకుహాజరుకావడం, ఏకోన్న భవనాలకు ప్రారంభోత్సవాలు గావించడం మినహా, ప్రజల కష్టస్థితికాలను తొలగించడానికి మంత్రులు చేసిన ఏమీ లేదన్నాడు.

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED.  
**కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్**  
వారితో బ్యాంకింగ్ వ్యాపారముచేయుటకు అన్ని వేకలూ మంచివేకలే.  
సంతోషపూర్వకముగా మీ సేవతేయు బ్యాంకుకు యీనాడేంండి. రూ. 10/-ల పొగింధి డిపాజిటుతో మీఖాతాను ప్రారంభించమని మమ్ములందగిండి.  
ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మా బ్రాంచీలు :  
నెల్లూరు - కడప - సికింద్రాబాదు - హైదరాబాదు - ఆదోని - రాయదుర్గం - చిత్తూరు - పొద్దుటూరు.  
స్థాపితము: 1906. హెడ్ క్వార్టర్లు: ఉడిపి, సోం ఇండియా.

మద్యపాన నిషేధం ఒక ఎకతాలి వ్యవహారంగా పరిణమించిందనీ, పోలీసువారిని లం దాలతో మేళడానికికప్ప ఇతరత్రా ఏ కారణంవల్లకుడ ప్రాపించినకాను కొనసాగించడానికి కాంగ్రెసు కనుపించదని తెప్పారు. కొం దయ్యమంత్రులు, శాసనసభ్యులుకుడ మద్యం కేసులు వచ్చారని తీవ్రమైన ఆరోపణ జారుచూ. (దీనిని స్పీకరు అన్నట్టి రికార్డుల నుండి తొలగించి కేకారు.)  
దీని కొండయ్యగారుచరి రివెన్యూపద్ధతిపై మాట్లాడుతూ, పూర్వపు విషయాలు తానెప్పు తెలుసు, ప్రస్తుతం ఆరోపణలు తాను గుర్తువచ్చారనీ; ప్రభుత్వం విధానం ప్రాంతాలను స్వాధీనం చేసుకొనికొంద రైతులకుమజిలాయితీ నాకొకటి కేసులపై ఆరోపణలు

**కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి డిప్లొమా తినివూకేదని డిప్లొమా**  
మా "భవనేశ్వరి" గురికణ (రిజిస్ట్రు) పక్షవారం, రుద్దవారం, చమ్మ, తిమ్మెర్రన క్వరలో గ్యాంగంటిగా కుడుచ్చును. మా ఫోటో ప్రీట్ మార్కుల కొచ్చుముమాత్రమే వాడుము. చ్యాఫి వివరములు తెలుపుడు - యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు. ఒక వారమునకు బెచ్చధము రూ. 7/- లు. ప్యాంకింగ్ పోస్టేజి చేరు. 'అయ్యక్కవకేసరి' - 'వైద్యునికారడ' 'వివరాకో' కౌత్తర్ల వెంకటప్పయ్య పక్షవారి క్షుచిల్లి (రిజిస్ట్రు) అయ్యక్కవ ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారిపేట - నెల్లూరు.

**పాత్రుడుగారి బాలసంజీవినీ (రిజిస్ట్రు)**  
పిల్లల తివర్ అండ్ స్ట్రీట్ వ్యాధులను నివారించును  
**డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్**  
19, పిల్లలమార్కెట్ - నెల్లూరు - మదరాసు. ఫోన్ నె. 71354 లు.  
క్రాం.డి. 5, సాంగంపాడకోవల మార్కెట్ - కుంభకోణము.  
అన్ని మందులపావులలోను దొరకును

పెండ్లికట్టు రూ. 25

కోస్తాలోని శా. పాల్వపల్లి, శ్రీ యరబోలు ముఖ్యమంత్రిగారి వాడమరది స్వల్పము అవసరముగా...

పెండ్లికట్టు రూ. 25, డి. ఎ. కె., గాంధీ 13

జమీనరైతు

శ్రీ విలంబ, పాల్వం శుక్రవారం 20-3-1959 - శుక్రవారం

పంజాబు సత్యాగ్రహం

ఇది సత్యాగ్రహంగాదు, తెలంగాణలో యిదివరకు జరిగిన దానివలె, కమ్యూనిస్టుల సాయుధ తిరుగుబాటు అనిపిస్తున్నది.

తమంజీ వైకుంఠ ప్రభుత్వంపై నిర్బంధించిన ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టు వ్యయంలో కొంత భాగాన్ని ఆభివృద్ధిపన్ను రూపంలో, కడల్ల వాయిదా అలో, చెల్లించమని ప్రభుత్వం ప్రాధేయపడితే, దానిని ధిక్కారించడము, తుపాకులతో ఎదుర్కొనడమా?

ఈ అరాచకాన్ని కమ్యూనిస్టుపార్టీకి బాంబు సంపన్నుల పంజాబు రైతుసంఘం ప్రేరేపించింది. ఇప్పటికే కన్నెండు కేసులను ఆరెస్టు చేశారు. ఇందులో రైతులనేవారు చేరడంలేదు. దీనిని ప్రోత్సహించడంలేదు. ఒక గ్రామంలో ఆరెస్టు అయిన 2400 మందిలో ఆభివృద్ధిపన్ను చెల్లించవలసినవారు 125 మందే అంటే యిది ఎంతమాత్రం రైతులకు సంబంధించిన వుద్యమమో ప్రాధేయంకోవచ్చును.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి శ్రీ ఆజయ ఘోష్ దీనినికాంతియుత బోధనలుంటారు. కాని పెయ్యర్ ఆసేగ్రామంలో రక్షణకు బోయిన పోలీసులపై తుపాకులు ప్రయోగించబడినట్లు, ఆ వుద్యమ స్వభావ స్వరూప తీవ్రతలను గమనించవచ్చును.

క్రొత్తటి వనర్షికింద ఆభివృద్ధిపన్ను ఒక్క పంజాబులోనే విధించబడడం లేదు. పాత చెబుపు బాగుకేసినా ఆ వ్యయంలో కొంత భాగాన్ని రైతు సంహారం గాభివృద్ధిపన్ను అది వారి ధర్మంగా ఉండాలి. ఆలాంటివన్నుల పంజాబులో మాత్రం వ్యతిరేకత్యమం లేవదీయాలంటే, అది రాజకీయమైనదిగా భావించవలసి వుంటుంది. పంజాబు ప్రభుత్వం యీ సమయంలో ఎంతో సమచింతంగా వ్యవహరించింది.

ఇట్టి కేసు కమ్యూనిస్టుల తమ అరాచక చర్యలను కట్టిపెట్టి, సంశ్రితింపులవ్వారా పంజాబురానికి పూనుకోవడం వుత్తయంగా వుంటుంది. కమ్యూనిస్టుల ఇలాంటి తాటాకు చర్యలకు తనకే ప్రభుత్వం కట్టెలేవు! కాట్టి ఇలాంటి సమస్యల విషయంలో బలంలే మాట్లాడ్డాక, సామంప్రదిగానాన్ని చెల్లించవలసిందిగా కమ్యూనిస్టుపార్టీని కోరుతున్నాము.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(7 వ పేజీ కొరవ)

జనమగాలేదు. ప్రసిద్ధిపొందిన వుదాహార విస్తృతంగా ఉంది.

పురిణిహత్యకేసు-6 నెలలున్నక

18-12-58 తేదీ పురిణిహత్యకేసు పురిణిహత్యకేసులో కొట్టి చంపడని ఆడిషన్లు వెంటబుట్టుయ్యవై మాటబడిన కేసును, ఆడిషన్ల వెంటబుట్టుకట్టి శ్రీ జి. రామయ్య నాదరిగారు విచారించి, ముద్రయి పురిణిహత్యకేసుగా మాత్రం చేయలేదని ఆఫీసరాయనకు తురూ వెంటబుట్టుయ్యకు ఆరంభం కిక్కి విధించారు.

ఇస్మాయిలు కేసు

మాజీ శిక్షకు మొహియుల్లా కేసుగా - 'నెల్లూరుమాన్' సంపాదకుడు శ్రీ ఇస్మాయిల్ ప్రభుత్వం పెట్టిన పదవవస్తం కేసు విచారణ, 17 తేదీ శ్రీ రామయ్యనాదరిగారి కోర్టులో ప్రారంభమైంది. శిక్షరాఫీసు సి. వెళ్లక పెద్దనమాస్తా శ్రీ కె. రామచంద్రారావుగారు ప్రాసీక్యూటర్ సాక్షిగా విచారించబడ్డారు.

మొహియుల్లా, మొహూరు రామరెడ్డిగారలు విచారించబడవలసి యున్నది. కేసు తిరుగా ఏప్రిల్ 6 తేదీకి వాయిదా వేయబడింది.

రైలుక్రింద పోలీస్ కాల్యుల బాధితుని ఆత్మహత్య

డిసెంబరులో గోలి శంకరయ్య విరాహార దీక్ష పందర్శనలో జరిగిన పోలీస్ కాల్యులలో గాయపడిన అరవ నెలసంపాం 12 తేదీ రైలు క్రిందబడి ఆత్మహత్యకేసుకున్నాడట. పాపం! తుపాకీ కాల్యులపట్టిమండి అతనికి మతి భ్రమణమట. ఇతని వయస్సు 30, అవివాహితుడు.

దాన్యం రవాణా

సెంట్రల్ ప్రాక్యూరు మెంటు వుద్యోగులు నెల్లూరులో మకాంకేసి బియ్యం సేకరిస్తున్నారు. మిల్లల్ల యిప్పటిదాకా దాదాపు 800 టన్నుల కొత్తబియ్యం కేంద్ర ప్రభుత్వం నిశ్చయపట్టుంది. లాభంలేనివెట్టి వరదబోధాదా? మద్రాసుకుగూడా పాకెటియ్యం ప్రభుత్వ కేటు ప్రకారం వేసిన బిల్లులతో మూలుగా రవాణా అవుతున్నవట. ప్రభుత్వ అనుభవం లేకుండా చేయబడే ఆహార నిర్బంధ చట్టాలు యింత చక్కగా అవలు జరుగుతవి! వరంగల్లుల మాత్రం కలకత్తాకు రవాణా తేసి, మనకల్లాలో ప్రాక్యూర్ తేసే బియ్యాన్ని వైదరా బాదు లో నిల్వకేస్తున్నారు. దీటిలో కొంతభాగ మైనా నెల్లూరులోవుంది, ఆట్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు గడ్డుకోబలలో చాకతుకాణాల ద్వారా తిక్కువధరకు అమ్మించడం అవసరంగా! ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ప్రాసీ ఆ ఏర్పాటు తేయవలసిందిగా శిక్షకుగారిని కోరుతున్నాము.

31-వ దశా రక్షదానం

మన యస్. వి. వరసీంకూరావుగారు 31-వ కార్యయం 9 తేదీ రక్షదానం చేసినవారు. తేటి స్వాస్థ్యకలసిక వాతావరణంలో, నరసీంకూరావుబోటివారి ఆనకమత్వం యుపకలక ఎంతైనా అభివృద్ధిపొయ్యింది. నరసీంకూరావుగారు యింకొక దానం చేయడం వ్యయంకాదు. తన కాలాన్ని రక్షదాన ప్రకారాని కుపయోగించడం బాగుంటుంది.

నెల్లూరు క్షేత్రానికి ప్రారంభోత్సవ సందర్భంగా, కోటికల్లయ్యగారు, యీ రక్షదానం సమర్పించవలసినదం ఎంతో ఆభింకించడమి విషయం.

అధికారవర్గం

నెల్లూరు అర్.డి.ఓ. శ్రీ కేశవీ దివ్యుడి దేవలక్ష్మి మెంటు కమిషనరుగా స్వల్పము వైదరా బాదుకు మార్చబడ్డారు. వారి స్థానంలో యికా ఎవ్వరినీ నియమించలేదు. కేశవీ పెద్దనమాస్తా అందరి ఆభిమానాన్ని పొందిన అధికారి.

మాజూరు సింప్లదాయగా, ఏ ప్రెజ్ 1 తేదీనుండి సెలవులోపోయే వారాయలరావు గారి బహులు, కోస్తాలో తాసిల్దార్ శ్రీ రి. లక్ష్మీవారాయణగారిని నియమించారు. లక్ష్మీవారాయణగారిపాలన గోపాణీకాస్త్ర ఎండవలె చల్లగావుంటుంది.

లక్ష్మీవారాయణగారి బహులు సెలవులో వున్న జి. నుల్లపల్లెగారు కోస్తాలో తాసిల్దార్ గా నియమించబడ్డారు.

జార్జి మరణం

మతిభ్రమణానికీమందు యమిని కివునికీ గూడా వెదవని సకయకా ముక్తగా తన వుద్యోగ భర్తాన్ని వెళ్లకొని శ్రీ బాల్లె జయ్యుగావుంటూ, మదంపల్లి వాస్పిట్లో 13 తేదీ మరణించాడట. వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

అమెరికాలో శివరామరెడ్డి పరిశోధనకు

అమెరికాలో పాడి పరిశోధన విజ్ఞాన శాస్త్రంలో యం. యస్. డిగ్రీ కోర్సు అభ్యసించుచున్న నెల్లూరు వాస్తవ్యుడు శ్రీ బండారు శివరామరెడ్డిగారు, తాను విద్యోగనిష్ఠులను విద్యవిద్యాలయం వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రంలోని పాడిపరిశోధన శాస్త్రీయ శాఖకు వెండిన ఆచార్య యా. యస్. కోలోవస్ (Prof. N. F. Colovos)తో కలిసి, పాడి ఆవు ఆహారంలో ఎంతవరకు యూరియా ఉపయోగించ సాధ్యం కాగలదో పరిశోధన పొగిస్తున్నారు.

నెల్లూరులో ఆదివాసి సభ

మే మాసంలో నెల్లూరులో జరిగిన ఆదివాసుల మహాసభకు ప్రారంభోత్సవం జరిపవలసిందిగా, శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, హోం నం 99 కం 10 న స్వయంగా ఆహ్వానించారని, వారు అంగీకరించారని తెలుస్తున్నది.

రాఘవయ్యగారు ఢిల్లీలో గాన్వితతి శ్రీ రాశేంద్రప్రసాద్, శ్రీ ధీర, నం 99 దత్తార్ గారున కల నుకోని ఆదివాసులు, యా వాడులవిషయం సంప్రతింపులు జరిపారు.

మాఫీవీయం జయంతి

సాహిత్య సాంస్కృతిక రంగాలలో నెల్లూరులో ఎన్నడనిన సేవకేయ్య మార్గ వీయ సాహిత్యమందరి వారు శ్రీ మాఫీవీయ జయంతి కుబోత్సవాన్ని జరిపారు 11 తేదీ. కల్లాకట్టి శ్రీ హెచ్. ఆనంతవారాయణయ్య గారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ క్రూములూరు కవరామయ్యకుతులుగారు మండలి రెండవ యిటికాను ప్రకాశించుకున్న, మండలి సాహిత్యకృషిని ప్రశంసించిరి. ప్రాచ్య సాహిత్య సంస్కృతుల సమ్మేళనముకు శ్రీ మాఫీవీయ ప్రాతినిధ్యం వహించారని, సుస్పృహభావన ఆభిమానించమనడమి వారి సందేశమని వక్రం వుద్ఘాటించిరి. కార్యదర్శి రాఘవేంద్రరావు, శ్రీ రి. కె. కె. కె. శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణగారు ప్రభుత్వం పంపిన సందేశములను చదివిరి. అధ్యక్షులు శాంతి రామకృష్ణగారు మండలి కృషిని వివరించిరి.

దొంగనాణెముల కేసు

కాకుత్తి తుదల మండల రామరెడ్డి కొంక నాణెముల కేసు వెంటన్న విచారణకు తుదబడి, 3-4-59 తేదీకి వాయిదా వేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

బజారు దరలా

Table with 2 columns: Item Name and Price. Includes items like పాకీ మెలగొలుకులు, కొత్తది, క్రొత్తది, పాకీ మెలగొలుకులు, కొత్త మెలగొలుకులు.

కోడె పోయింది

పుమాకు 3 మాళ్ళు యెక్కు, వచ్చీరాని కొమ్మలు, ఒక పన్ను వూడింది. గోధుమ పుల్లది రంగు, పుమాకు రూ 600లు విలవిల కొడె. 17-3-59 తేదీ రాత్రి యింటివద్ద పశువుల కొట్టామునుండి తప్పించుకున్నది. పోలిడి తెలిపిన వారికి రూ 5000 బహుమానము యివ్వగలము.

తమ్మినేని రాఘవులు నాయుడు, పుల్లనీళ్లపల్లె, వెల్లెతు మదరా, వెరుమాళ్ళుపాడు బోట్టు, అత్తివూరు శా. నెల్లూరుకల్లా.

విశాఖరం శర్మగారి తేలుమందు (కెట్టి) 15 నిమిషములలో గుణము - 24 లిక్ల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు తేలు. తేలుమందు డిపో - తణుకు పశ్చిమ గో. వా. వ. రి. కల్లా

వస్తున్నది \* \* \* \* \* నల్లపరెడ్డి బ్రదర్స్ సమర్పించు పెద్దకోడలు (తేలుగు) (A JUBILEE PRODUCTION) : తారా కలం : సూర్యకళ - ప్రమీల - పందరీబాయి - రీటా - యస్. వి. రంగారావు - టి. ఆర్. రామచంద్రకా - బాలాజీ చదితరులు దుర్వ్యసనాలకు లోనైన తన ఇంటి మగవారిని చక్కబెట్టుకున్న "పెద్దకోడలి" కథ. ఈ చిత్రం విడుదలకై నిరీక్షించండి. డైరెక్షన్ - యోగానంద్. నారపరెడ్డి రామరెడ్డి.



# ★ శివారెడ్డి పద్యాలు ★

## బందరు వుప ఎన్నిక

కాగ్రెషన్ కు, తలకాయ వున్నాడు  
అట్టటుంటి చలకంకెవాడు  
వై ఎలక్షనకు బందరు కాంగ్రెసు  
కర్షకులకి, ఎంత ఆదరణ.

చెయ్యదగినదేనో, చెయరాని వదియేనో,  
ఏది యిచ్చకేస్తా, ఏది ప్రతిస్తా,  
పట్టిమాడకంకెవనైన పయ్యెర  
స్వాగించి; ఎన్నుకొనింకె.

కన్నెలివంటి కాంగ్రెసు కడిపాయి  
చవతిలివంటి సంస్థలూ  
వైకే, మరల నీవు పాతాళలోకాని  
కనుమలోకావ గట్టుకొమ్మింకె.

చలకంకెవాడా! పోటి  
సలకకు కాంగ్రెస్టా మాస్తా సంతానముతో  
గలపకు చేతులు నున్నా  
సలికమ్మ, కృపా క్రయంప కట్టిగొడకావ.

కన్నెలివంటి నూర్ల సంఖ్యుంది కాంగ్రెసు  
కాము గలిచి చేసెదేమి స్వామి?  
పోటి మానకొండి, పారనాటుబడకండి,  
కప్పువపజయమ్మ కప్పుకొండి.

కాటియోద్యమమున క్ర  
ఖ్యాతి పొందింది బందరన్ని విధాలా  
కాకలం కండుగలు నూర్చిన  
నీతిని ఓటర్లు కాము నిలబెట్టాలె.

## ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి

కాలానికి చరినోడివి,  
యాలోచన మెండు, యింతకంతకునట్టి  
లాటాదికడవు, వైరా  
నీలము పంటిపెట్టె; నీకు జోహారు.

## నేషనల్ (గార్డెజ్) లాడ్జి లాడ్జింగ్ హౌసం - నెల్లూరు క్రొత్త నిర్మాణం

విక్రాంతిగారు బాటాపాకలకు - కృపాం  
కంకెరే పరిశ్రమిద్యుర్గులకు - గౌరవమైన  
అధికారులకు చాలా అనుకూలమైన  
వాతావరణం - గదులు - వసతులు -  
శివలిలో మంచినీటివనం - రైలుస్టేషన్,  
బస్సు స్టాండు - బజారు - కోర్టులకు  
సమాఖం - చాలా కేటలు.

—మేనేజరు.

- \* ఎ. సి. సి. సి. మెంటు
  - \* చార్మినార్ సి. మెంటు రేకులు
  - \* ఎన్-ఆండ్-ఎల్ గాల్వనైజ్డ్ డు వైపులు
  - \* ట్రెక్కులు - ట్రెక్కులైనులు - స్లిపర్లు
  - \* ఇంకను మెనింగుకు
- అవసరమైన ఇతర సామగ్రి మావద్ద దొరుకును.

**The Muscovite Mica House**  
Registered Stock holders For IRON & STEEL  
**GUDUR**

## ఆంధ్ర శాసనసభ

(5 వ కేరళం)

దానికంటే, ఆ మాట లైబరేషి దానిపై  
వీధిదే పరిణామానికి సంబంధం కమ్మని శ్రీ  
కృపా వంకటాచార్యుల రామకృష్ణారెడ్డిగారి హేతు  
రంచారు. ఇది పథాసాంప్రదాయ విరుద్ధంగా  
వున్నదని స్పీకర్ అన్నారు. మంత్రిలు  
కృపాగడమనే విషయం పథా సాంప్రదాయ  
విరుద్ధమా లేక, వాంటూ కేరళాని సభలో  
కెట్టడం పథాసాంప్రదాయ విరుద్ధమా అని  
సోపరిస్తుపభ్యుర్గు స్పీకర్ ను వివరించగా,  
వారికి జోసంపద్యి, ఆ పభ్యుర్గువై చర్యలను  
కుంటావని స్పీకర్ తెలిపించారు. పథాసాంప్ర  
దాయ విరుద్ధమైన కృపాచార్య రామకృష్ణ  
రెడ్డిగారి ఆలోచనా, దానికి రిజిస్ట్రేషన్ మంత్రి  
యిచ్చిన సమాధానాన్ని, కాపసపథా రికార్డుల  
మండ్లి లోలింకవలసిందిగా స్పీకర్  
కృపా శర్మారావు ఉత్తర్యుతేకారు.

శాసనసభ్యుల ఆస్తిపాస్తుల సేకరణ  
కృపాచార్యులొగలవక, కాపసపభ్యుల  
ఆస్తిపాస్తుల వివరాలను సేకరిస్తే కాగుంటుం  
దని, యీ విషయం కృపాచార్య ఆలోచనలో  
కలదా అని కృపాచార్యులొకప్పుడు కాంకమ్మగారు  
అడిగారు. ఆ విషయం పభ్యులకే విడిచి  
పెట్టామని ముఖ్యమంత్రి కృపాచార్యులారు.  
ఇంకను గురించి కాపసంకేయదానికి కృపా  
చార్యులొకప్పుడు ప్రామాణికంగా అని మళ్ళీ కృపాచార్యులొకప్పుడు  
పరిశీ, స్పీకర్ జోష్యంకేయదాని, దీనిని  
గురించి పభ్యులకే అధికారానికే కాదు ప్రతేక  
పెట్టవచ్చునని స్పీకర్ అన్నారు. ప్రభుత్వమే  
అపనికేస్తే కాముఖలపరచడానికి సంబంధంగా  
వున్నావచ్చారు.

## వస్తులపై చర్యలు: మంత్రుల సమాధానాలు.

రిజిస్ట్రేషన్ వస్తులపై మాట్లాడుతూ, భూమి  
కేసులను గాగ్రెసు వందాయితే అప్పు  
గించాలని శ్రీ యస్. రంగనాథ మొదలియార్  
గారు నూచవకేకారు. రిజిస్ట్రేషన్ వస్తులపై  
కేసులని, దీనికంటే కేసులపై వియ  
మించాలని ప్రతిపక్ష పభ్యులకేకారు, కేందర  
కాంగ్రెసు పభ్యులకుడ నూచించారు.  
చర్యలపాట్లన్న పభ్యులందరూ రిజిస్ట్రేషన్  
కాఫి పరిపాలనలో తీవ్రమైన మార్పులు జర  
గాలని కోరడం గనవచ్చుమైన విషయం.  
సమాకార వ్యవసాయమును సమర్థించిన  
వారిలో రిజిస్ట్రేషన్ మంత్రితోడు కృపాచార్యుల  
కూర్చుకొని గాగ్రెసు సభలోకేసుపించారు.  
ఈయన గారు, కృపాచార్యులొకప్పుడు వైచారాగారి  
కంటే ఓకేమెట్టువైన వున్నట్లున్నది. సమా  
కార వ్యవసాయంలో, భూమిపై వస్తులపై ఆ  
రైతులకే వుంటుందని కృపాచార్యులొకప్పుడు  
కృపాచార్యులొకప్పుడు కృపాచార్యులొకప్పుడు  
పచ్చలేదు. భూములన్నీ సమాకారం సంఘా  
లకేకేసింది, పంటలనుమాత్రమే పంచుకోవాల  
న్నారు. రిజిస్ట్రేషన్ మంత్రి రిజిస్ట్రేషన్ వస్తులపై  
రెడ్డుగారి, పంచాయితీలపై వస్తులపై  
పభ్యులకే గాని అంగీకరించలేదు. రైల్వం ఉత్ప  
త్తికి పనికివచ్చే నీ రాకు సంబంధించి కాటి  
చెట్లకు కేసున్నది. 3-4-0 వస్తును మినహా  
యిస్తావచ్చారు. కేసుగాకాక ప్రాచీ  
నికా విస్తరింపకేనే విషయం, కేసుగాకా  
ప్రాచీనికేసులపై సిఫారసులపై ఆధారపడి  
వుంటుందన్నారు. సేవా సమాకారం సంఘా  
లను, సానుకూలక వ్యవసాయమును ప్రతేక  
పెట్టేందుకు చర్యలనుకుంటామని; అందుకు  
సంబంధించి ఓకే లిఖితాది తీమకవస్తామని  
రిజిస్ట్రేషన్ మంత్రి ఉద్ఘాటించారు. వాటిపై  
పంటలపై వస్తులపై విధింపులో ఓకే కృపా

పభ్యులకే కృపాచార్యులొకప్పుడు ఆలోచిస్తా  
వచ్చారు. కేసులపై పంచాయితీ, పభ్యులకే  
భూమి మాట్లాడుకోలేకే అనుప  
రించాలని ప్రతిపక్ష పభ్యులకేకారు. ఇప్పు  
టికి రిజిస్ట్రేషన్ మంత్రిలపై ఎకరాల పంచా  
యనీ, యికా 30 లక్షల ఎకరాల కంచలో  
కున్నామని అన్నారు. కేసులపై పంటల  
(కొన్ని కేసులకే కాక మినహా) అన్ని  
కేసులను, పంచాయితీలపై పభ్యులకే  
రిజిస్ట్రేషన్ మంత్రిలకేకారుని తెప్పారు.  
1959 సంవత్సరంలోగా యీ కాముల  
రెడ్డుల కొత్త రైల్వే తీసుకొని రావోరున్నా  
మని తెప్పారు.

## స్థానిక వ్యవసాయం

స్థానిక వ్యవసాయకాఫి వస్తులపై చర్య  
లకు సమాధానముగా, గ్రామాలలో కేవల  
పట్టుకోనేమాట్లాడుతూ, పారంభోకలన్న  
పంచాయితీలకే ఒకటివచ్చామని మంత్రి  
సంకేయదాని తెప్పారు. కంచెలపై  
కేంద్ర పంచాయితీలకు ఒక ర్యాంకు ఏర్పాటు  
కేస్తామన్నారు. పచ్చలలో ఎంతవంతు  
పంచాయితీలకే వస్తులకే విషయం పరిశీలనలో  
వుందన్నారు.

## వ్యవసాయం

వ్యవసాయకాఫి వస్తులపై మంత్రి శ్రీ శివ  
రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ధరల నిర్ణయ విధా  
నం కేసులకు అనుకూలంగా కేసు, పభ్యుల  
నిర్ణయించిన ధరలకుగానా లాభపాటిగాకేసు;  
ఇతర నిర్ణయితావసరం వస్తులకే అచార  
పదార్థాల ధరలకే కేసులకా వున్న వనీ,  
కేసులు. అధికారానికే ప్రభుత్వం  
తీసుకుంటున్న వివిధ చర్యలను వివరించారు.  
దూరకృష్ణే ప్రభుత్వ విధానాలపై అచార  
ధరలు పెరిగినవి పభ్యులకు వివరించారు,  
వెల్లూరులోకూడ ఒక ధాన్యం గిడ్డంగి నిర్మా  
ణం కాగలదని మంత్రి తీవ్రమైన కేసు  
డించారు.

## విద్యాకాఫి

విద్యాకాఫి వస్తులపై మాట్లాడుతూ,  
మంత్రి కృపాచార్యులొకప్పుడు గారు,  
1901-02లో రాష్ట్రమంతటా ఆరంభం  
చేసి, నిర్మించి ఉచిత విద్య గరపించుకుం  
దన్నారు. 1958-59లో విభజనకు  
పశ్చిమగోదావరి, ఆనంతపురం, పశ్చిమగోదా  
వరి, కృష్ణా, కర్నూలు జిల్లాలను ఏయిడెడ్  
ఎలిమెంటరీ స్కూల్లను ప్రభుత్వం స్వాధీనం  
కేసుకోవోకుందన్నారు. రాష్ట్రంలో 466  
స్కూల్లనే కేంద్రాలు గలవనీ, వచ్చేవం  
కృపాచార్యులొకప్పుడు మాట్లాడుతూ గాగ్రెసు  
వుందనని మంత్రి గారు హామీయిచ్చారు.

అమృతంపన్న వస్తులపై మాట్లాడుతూ  
చాలామంది పభ్యులు ఆచారకర్తలపై  
అమృతంపన్న రెడ్డుకేసులని కోరారు.  
పందిపెంటమీదకూడ అమృతంపన్న కేసు  
వ్వారని ఒక కాంగ్రెసు పభ్యులకేకారు.  
అధికమంత్రి ప్రకృతంకరెడ్డి సమాధానం  
కేసు, ఆచారకర్తలపై వస్తులపై కేసులు  
అమృతంపన్న ద్వారా లభిస్తున్నదని, అందు  
వల్ల దానిని రెడ్డుకేసు సమస్య కేసులు.

## మంత్రివర్గం మోచ్చింది

ఈ వారంలో మంత్రి యిరువురు ప్రతి  
పక్ష పభ్యులు కాంగ్రెసు కాపసపథా వక్ష  
ములో కేరారు. కాంగ్రెసులకు 204 ఓట  
గింది. ప్రతిపక్షంలకు 96 ఓట గి  
గింది. మొత్తం ఓట పట్టిక మంత్రుల మాటల  
వారి, ఉపవ్యవసాయకాఫి అప్పుడే వ్యక్తి  
మాట్లాడునీ. (17-3-59)



# జనవణి

ఈ కీర్తికక్కిరింప వివిధ సమస్యలనుగూర్చి పాఠకులు చర్చించవచ్చు. తమ తమ అభిప్రాయాలను స్వేచ్ఛగా వెలిబుచ్చవచ్చు. వ్యక్తిగత దూషణలకుమాత్రం యిది వేదికకాదు. —సం. జ. రై.

## అడివనర్ జిల్లా మునపకోర్టు కందుకూరులోనే పెట్టాలి.

అడివనర్ జిల్లా మునపకోర్టుకు కందుకూరులో ఏర్పాటు చేస్తామా లేక కనిగిరిలో ఉంచుతామా అని తెల్లన భర్తలను జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతం కనిగిరి జిల్లా మునపకోర్టులో జరిగే వ్యవహారాలన్నీ కందుకూరు తాలూకా కేసుని తెప్పవచ్చును. కందుకూరు తాలూకాలోని కొండపి తదితర తీర ప్రాంతాలనుండి కనిగిరికి 50 మైళ్లు అతి ప్రయాణంతో ప్రయాణం సాగించవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి అడివనర్ జిల్లా మునపకోర్టును కందుకూరులోనే ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వమును ప్రార్థిస్తున్నాము. —స. నరసింహారావు, కలికవాయి, విట్రగుంట, వి. పి., వి. యల్.

## రంగనాయక పదసాగర్ ప్రాజెక్టు

1949 సంవత్సరంలో, కనిగిరి తాలూకా లింగారెడ్డిపల్లెలో డాక్టర్ బెజవాడ గోపాల రెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన రైతుమహాసభలో పాల్గొనిన రంగనాయక పదసాగర్ ప్రాజెక్టును నిర్మించాలని కోరబడి, ఆ సంవత్సరమే ప్రాజెక్టు పరిశీలనకూడ జరిగింది. దాదాపు 10 లక్షల ఖర్చుతో 5 కేల ఎకరాలభూమికి ఈ ప్రాజెక్టు ఉపయోగ పడగలదని అంచనా వేయబడింది. కాని తెలంగాణ యీ విషయమై ప్రభుత్వం మరచిపోయింది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కాలవలకు ఈ ప్రాంతానికి ఉపయోగ పడదు. ఈ పరిస్థితుల్లో కనిగిరి నియోజకవర్గ శాసనసభ్యుడు ఆనెల్లూరి నోరుమెడ తో పోషణం విచారణం. కాబట్టి ప్రభుత్వం యీ ప్రాజెక్టును గురించి పునః పరిశీలన చేయించి కనిగిరి మూడవ ప్రధానిలోనైనా చేర్పించి త్వరగా నిర్మాణం ప్రారంభమగునట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నేలటూరు —డి. రంగయ్య, గొల్లపల్లి గ్రామసోషలిస్టుమిషన్ కార్యదర్శి

## గోగులపల్లి—వింజమూరు బస్సు

ఎన్నాళ్లుగానో కోరుతుండిన మొగట్లూరు వింజమూరు బస్సురూటు యీనాటికి మంచాన కేకారని విని పంతోపిస్తున్నాము. ఈ బస్సురూటును గోగులపల్లి వరకు పొడిగిస్తే చొగుంటుంది. ఆ బస్సు మొగట్లూరుకు ఉ. 11 గంట వచ్చి సాయంత్రం 3 గంటల వరకు వుండేదానింటే, గోగులపల్లికి ఆ రూటును పొడిగించితే, ఆ మార్గంలో యింకా అదనంగా రెండుమాడు గ్రామాల వారికి సౌకర్యంగా వుంటుంది. మొగట్లూరులో ఉదయం బస్సులు అందనందువల్ల, కొందరు కనిగిరివరకు వెళ్లవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి ఈ రూటును గోగులపల్లికి పొడిగించమని ఆర్. టి. ఓ. గారిని కోరుతున్నాము. మొగట్లూరు. —యన్. భాదర్.

## కమ్యూనిస్టుల దుష్ప్రచారం

కావలి గరిబ్బసాహెబ్బు మేనేజరుగా నేను హాస్టలువారికలపట్ల అవినీతిని గా ప్రవర్తిస్తున్నానని కామ్రేడ్ అల్లంపాటి రామచంద్రారెడ్డి తమచాలాంధ్ర పత్రికలో దుష్ప్రచారం సాగించారు. ఆపార్ట్లో, ఏమార్గిని నిబంధన. కొండపి మ్యూనిసిపల్ వారిని, పై

హాస్టలువారికలపట్ల అనుభవగా ప్రవర్తిస్తే అట్టివారిని చంపిందనడం, యిట్టివిషయాల్లో కాంగ్రెస్ గా వుండమని కొందరు వారికలను హెచ్చరించినందుకు, నాపై మిషన్ పెట్టి కమ్యూనిస్టులు కొందరు వారికలవద్ద తెల్లకాగితాలపై చేపొక్కలు వేయించుకొని, ఏ కేసు వ్యాసి నాపై ఆపవించుటేనీ, ఆగారవసరచటకు ప్రయత్నిస్తున్నాను. విజానికాలు గుర్తించవలసిందిగా ప్రజలకు కోరుచున్నాను. —యన్. తిరిపాలు, కావలి హరిజన గరిబ్బసాహెబ్బు.

—యన్. తిరిపాలు, కావలి హరిజన గరిబ్బసాహెబ్బు.

## ★★ పల్లెలు ★★

(కవ. కే. కారవ)

భుకూనే శరణ యిట్లచేస్తా; కుండల్లో నీళ్లు బోసినా; నడిదాటిలో నుకాంతేనీనా మన పట్ల కొంతకొంత సానుభూతియైనా చూపుతారు. కేవలమే మన బ్రతుకులిట్లా తెల్లవారు తున్నయ్యుకపో; పాపం! ఎండబడకముందే బస్సుకే మన సహచరులు — ద్రౌపద్య, కండక్టర్లు — తిండితీపులు తేకుండా ఆర్థరాత్రి వరకు ఆల్లాడడం మనం చూడలేకపోతున్నాము. మనం యీ దీర్ఘ దుష్కరణనుండి బయటపడడం ఎప్పుడో? పది మందిలో గాంధీగా తిండమెప్పుడో? మన ఈ స్థితినిగూర్చి ఏదేముడికి చెప్పకోను? అంటూ ఒక పెద్ద నిట్టూర్పువేసింది ఆ పెద్ద బమ్మ తనసోద మానేసింది. ఇంతలోనే ఎవరో పెద్ద రెడ్డి బమ్మ వాళ్ల వరుస్తూ, చేత తోలుపంది బట్టుకొని, పండ్లబట్ట ఎత్తించుకొని మాదావిడిగా వాటివైపు వస్తున్నాడు. ఆయన ఆరపులతో బమ్మలో తూగుతున్న వారు మేల్కొన్నారు. పట్టణంలో బ్రతుకు తెచ్చు, పట్టణాల్లో కాపురముండే ఒకదిన ప్రయాణికుడు ముఖం క్రేలాడేసుకొని, ఆరు మున్నవారైతే పానుభూతిగా చూస్తూ, బమ్మ ఎప్పుడుబయటకు దేవుండా అనిరికిస్తున్నాడు. బమ్మల మస్తికి ప్రయాణికులు కొందరు ఆతనిని పొడిచివెడుతున్నారు. ద్రౌపద్య బమ్మలెక్కారు. కింహున్న ప్రయాణికులు వాటిని వెడుతున్నారు. పెద్దరెడ్డి చిన్నబమ్మ మొదటి నీలు అలంకరించాడు. దివ క్రయాణికుడు పెద్దబమ్మలో యిరుక్కన్నాడు. రెండు కడలకే కడలి పోయినవి. ఇవి ఏవూరి బమ్మలైంది ఆచీట్లో కనుపించలేదు. మరొకసారి చూచి చెప్తారేండి!

నేను తిరుగుముఖం పట్టాను. యిల్లాయ పాపం బమ్మవచ్చిందా అని ఒకాయన క్రొవ్విస్తున్నాడు. ఈమాట బమ్మలు పోయాయా అని మరొకరు అడుగుతున్నారు. స్టాండులో కాస్త ప్రయాణికుల సంచలనం కనుపించింది. బమ్మల ఘోషం తలపోసుకుంటూ నావారిని నేను పోయాను. —బాటసారి.

## కనిగిరి అగ్నిప్రమాదం

12 కేల సాయంకాలం టవున్ మార్కెట్లో పోస్టాఫీసు వెనుక అగ్నిప్రమాదం సంభవించి తది యింట్లో అరికట్టబడింది. ప్రజలు, అధికారులు, రాజకీయవారు అందరూ సహాయపడి మంటల వార్షకలిగాయ. నీటివసతి లేనందున అగ్నిదం దుస్తామై పోయింది.

అగ్నిప్రమాద కారకులకు మండల కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి టి. పి. వి. కొండయ్య, పంచాయతీ అధ్యక్షుడు టి. ఎ. కె. లింగంబటి బసవయ్య గారిలు భోజన సమహారాలు గావించారు. తాలూకాలో అగ్నిప్రమాదాలు ఎక్కువగా వుంటుంది. అందువల్లనే కనిగిరిలో అగ్నిమాపక దళాన్ని పెట్టవలసిందిగా వేరేకమంది ఆందోళన చేస్తున్నాము. కాని ఆ ఆందోళనంతా నిరుపయోగమైంది. కేవలకాలం వచ్చింది. అగ్నిప్రమాదాల భయం హెచ్చింది. ఇప్పటికైనా అగ్నిమాపక సౌకర్యాన్ని కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. —వై. సంకయ్య

## ముదివర్తిపాలెం వదాన్యత

నెల్లూరుజిల్లాకు వేటాయింపిన కోళ్ళు పెంపక కేంద్రాన్ని ముదివర్తిపాలెంలో వెల కొల్లుటకు నిశ్చయించింది ప్రభుత్వం. దీనికి అవసరమగు స్థలాన్ని నిడిముసిలి వాస్తవ్యులు టి. బత్తిన రామమూర్తిరెడ్డి, నుండరరామ రెడ్డి సోదరులు దానంయిచ్చారు. దీని విలువ నాలుగుకేల రూపాయలు. బత్తిన సోదరుల సహాయానికి మా కృతజ్ఞత. —చిల్లకూరు నువ్వురెడ్డి పంచాయతీ అధ్యక్షుడు

## ఆనెవూడిలో పాలెస్తు అధికార్లకు దెబ్బలు!

మా గ్లూరు పేట తాలూకాలో అచ్చటచ్చట గాగ్రమసార్లు కలెక్టుతున్నది. ఇటీవల మేలపాళలో వ్యల్పుమై సూమితగాదా ఆధారంగా రెండువర్గాలమధ్య కొట్లాటలు జరిగి, 50 మందిమీద శ్రేణుపెట్టడం, వారు జామీనుపై విడుదలకావడం జరిగింది. దీని వెంటనే మాంబట్లలోనూదా రైటింగు జరగడం, అక్కడా 40 మంది ఆరెస్తుగావడం జరిగింది.

ఇవి యిట్లావుండగా యీ వెల 7 కేల ఆనెవూడికి సంబంధించి అరిగుండం అడవిలో మేస్తున్న ఒక మేకల గుంపును అటవీ కాఫ్ దొంగులు అటకాయించగా, యిరువ్వర్గాలమధ్య కీమలాటలో ఒక ఫార్వరు, ముగ్గురువచ్చుకు తెల్లబుకెలి, నూగ్లూరుపేట ఆస్పత్రిలో చికిత్సపొందారని తెలుస్తున్నది. గ్రామాలలో యింకా వ్యర్థలనిరంకుక కర్తవ్యాలుపోలేదు. ప్రభుత్వం ఎంతో సదుద్దేశ్యంతో కొన్నికొన్ని గాగ్రమాలను చేర్చి పంచాయతీగా నిర్మాణం చేస్తే, వాటి పేరుతో కక్షలు పెంచుకొని, వ్యర్థాలు సాధించుకోవాలనే వ్యర్థులుకేసాశేమ. కరనేకంతో ముందుపోతున్న కాలాని ఎదురికే దీని కర్తవ్యాలు ఏడుపురేతాలకు దారితీస్తానో? —మా. గూ. పి.

## కురిచేడు క్లబ్బు

అన్ని వాంతులతో నాలుగేళ్లనుండి చక్కగా జరుగుతుండి క్లబ్బు. గ్రామస్తుల

పునాసిత కారణంగా X కే 15 కేలనుండి మూతబడింది. కేల గ్రామాలలో యిలాంటి సౌకర్యాలు ఎంతో పుష్కలంతో కల్పించుకుంటుంటే, నువ్వేడు పొరులు వున్నదానిని పోగొట్టుకోవడం విచారణం. క్లబ్బు పోకరా అన్నీ మరేదైనా సంస్థకేవలకు సంభ్యలు తీర్చానించారు. ఇప్పటికైనా పాంచుభ్యులు క్లబ్ అవశ్యకతను గుర్తించి, దానిని నింపుకొందురని కోరుతున్నాము. —టి. భాన కార్యదర్శి.

## నెల్లూరు శాసనసభ్యులు

(కవ. కే. కారవ)

వచ్చున్నాడు. సమాచార వ్యవహారాన్ని పుయోగం చేయవలయుతుంటే, భూదానమున కిచ్చిన భూములలో ఆ విధానమును ఏల ప్రయోగించి చూడరాదని టి. కొండయ్య గారు ప్రశ్నించారు. ప్రభుత్వం ఆమలుచేసింది X కే జవరల్ ఎన్నికల సమయంలో చేసిన వాగ్దానాలనా? లేక నాకత్తూర్ కాంగ్రెసు తీర్మానాలనా? అని టి. కొండయ్య ప్రశ్నిస్తే, ఆ ప్రభుత్వం ఎట్లాఅనుకున్నా, అభివృద్ధి నికోసకశిబిధంగా భావించిప్పటికీ, తమ కార్యకర్తలనుకో కమకు తెలుసునని యభ్యుమంత్ర సమాధానం చెప్పారు. సానికొమ్ము కాశిరెడ్డి

స్థానిక సంస్థల పద్ధతి చర్చకు మంత్రి టి. సంజీవయ్య సమాధానం చెప్పిన అంతరిం టి. కాశిరెడ్డిగారు ఒకకోక తీర్మానం ప్రతిపాదించారు. కాని ఆ తీర్మానం వీరిపోయింది. కర్నూల్ వ్యవహారాఖ పద్ధతి మట్లాడుతూ, ఆహారపంపిణి మెరుగవుతున్నదనీ, ఆల్టిమట - డిమెంబరుమాసాల్లో ధరలు తగ్గుముఖం పట్టాయని వ్యవహారాఖా మంత్రి తెల్పడంలో నిబంధన వచ్చారు. పర్యా యిదేమాసాల్లో అభిధరలకు వ్యతిరేకంగా నెల్లూరులో పెద్దపెట్టున ప్రకాండోళన జరిగడమూ, మంత్రిగారు మరచిపోయివట్టున్న దనీ, కాశిరెడ్డిగారు వ్యాపకపరిస్థితిని యిలా మరొక విధంగా చిత్రించడంలో మంత్రిగారికోడొ ఉద్దేశమున్నట్లున్నదన్నారు. రైతులకు సరైనధం మట్లకూడమని ఎవరూ అనడంలేదు. కాని మధ్య తేన కళ్ళవల్లనే ధరలు యిప్పుడిలా పెగుగుతున్నాయన్నాడు. మూడేళ్ళలో ప్రభుత్వం ప్రకారం సొమ్ములో 27 శాతం మార్గిమే ఖర్చుపెట్టిందనీ, వ్యవసాయానికి సంబంధించి ప్రతి శాఖలోనూ ఖర్చును మరొక కిగ్గించుకోనే లాగుండనీ, వ్యవసాయ రంగంకట్ల యి. నిర్లక్ష్యం కూడ దన్నాడు టి. కాశిరెడ్డిగారు.

**విటా-అసోక**

స్త్రీల పాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేతి క్షిప్రదంము - యుగుసూలలు - యుతుబద్ధము - వదుము - కోప్పి - నిద్రా శేకండులు - బలహీనము - మొదలగు గర్భాళయ వ్యాధులు పోగొట్టి టూనిక్ గా పనిచేయును.

నీసా వెల రు 2-8-0 య

నింపవారి వత్సనూటికల్ల నెల్లూరు

**In the Court of the District Munsif Visakhapatnam**  
S. C. No. 682 of 1958.  
Shamahuddinkhan —Plaintiff  
V. O. Hollaran, Passenger Driver,  
S. E. Railway, Santtagachi Rail-  
way Station. —Defendant  
The defendant, residing in San-  
tagachi Railway Station S. E. Rly  
where as plaintiff has instituted a  
suit against you for Rs. 339-8-0 in-  
terest and costs, you are hereby  
summoned to answer in this court in  
person or by pleader duly instruc-  
ted and able to answer all material  
questions relating to the suit on  
28th day of March 1959 at 11 O'  
clock in the noon.  
Take Notice that in default of  
your appearance on the day (and  
(hour) before mentioned the suit  
will be heard and determined in  
your absence  
—P. RAMA RAO, Plaintiffs' Advocate

**దావులు - రోడ్డు రిపేర్లకు  
టెండరు నోటీసు**

\*\*\*

కొత్తూరు తాలూకా పేనుబల్లి గ్రామం  
పంచాయతీ బోర్డుకు సంబంధించిన క్రింది వివ  
రించిన పనులకు 30-3-59 తేదీ సోమవారం  
రేపు మధ్యాహ్నం 3 గంటల వరకు సీల్లు  
టెండరు తీసికోవవచ్చును.

పనివివరం:	వ్యయము	టెండరు
నడిపివారి	రూ. 500/-	రూ. 25/-
కమ్మరివారి	190/-	10/-
కంపారివారి	490/-	25/-
కాగితము	1800/-	90/-

మిగత వివరాలు వాడల్ల తెలిసికోవచ్చును.  
—చెన్నారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి,  
అధ్యక్షుడు.

**వడ్లకొట్టు కట్టుటకు  
టెండరు పెట్టండి**

\*\*\*

నెల్లూరు జిల్లా, కొత్తూరు తాలూకా, ఇనమ  
డుగు గ్రామం బో ఆపరేటివ్ రూరల్ బ్యాంకు  
వారికి గాను అదే గ్రామంలో 11 ధాన్యం  
కొట్టు కట్టుటకు 30-3-59 తేదీ సోమవారం  
మధ్యాహ్నం 3 గంటల వరకు సీల్లు టెండరు మా  
అఫీసులో తీసికోవవచ్చును. కాంక్షనుకాబడిన  
మొత్తము రూ. 32500/- లు. టెండరు  
డి పాటిట్టు రూ. 2000/- లు. మిగత వివ  
రాలు అఫీసులో తెలిసికోవవచ్చును.  
—బెల్లె గోపాలకృష్ణారెడ్డి - అధ్యక్షులు.

**నెల్లూరు జిల్లా మున్సి కోర్టులో**

O. S. 142 of 51. E. P. 187 of 58.  
ఘంటసాల సీతారామయ్య —డిక్లెయిర్లకు,  
యర్వాల పెంచలు రెడ్డి —ప్రతివాది.  
కోర్టు యాలం ప్రకటన:-  
యీ పెంచలు యీ క్రింద వివరించిన పె  
ంచలు దాఖలా ప్రతివాది తొలి స్థిరాస్థిని  
యీ డిక్లెయిర్లకు గాను నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువద్ద  
బహిరంగముగా 30-3-59 తేదీన యాలము  
జేయవచ్చును.  
పెంచలు:- నెల్లూరు మజిలీదారుపేటలో  
యీ పెంచలు ప్రతివాది తొలి వాడు 15 రు  
డీర్ రూ. 299 రు పెంచలుయిల్లు 4 అంకము  
యిల్లు. రాజగోపాల తొలి ప్రాంతయిల్లు 3 అంక  
యిల్లు. భాగ్యలక్ష్మి 5 అంకయిల్లును. ఇంటి  
యాంత్రికామానుజులయిల్లు  
పర్యావరణము రూ. 1500/- లు.  
—జి. వి. మల్లాప్రసాద్, డి. చా. చా. చా.

**★ హైదరాబాదు లేఖ ★**

(3 వ పేజీలోను)

ఇదేవిషయాలకు కాకినాడలో యుద్ధాంధ  
కర్మచేసావుంటే, ఇద్దరినీ పట్టించుకుని  
అమిరంగా తేలికా చేసి, ప్రజలపై కొత్త  
పన్నులు జేయవలసిన అవసరం అంతగా  
వుండదు.

**విన్ను నీటివనరులపై మంత్రుల  
దృష్టి తగినంతగాలేదు:**

ఎక్కడో ఫలితాలన్నీ బృహత్తర పథ  
కాలవై భయపల్ల కలుగుతున్న ఇతర ఫలి  
తాలు చాలా వున్నాయి. తెలంగాణలో  
కాకినాడలోకాలంపాడు నిర్మించబడిన నీటి  
వనరులపై దృష్టి ఉన్నాయి. వీటిలో కొన్ని  
ఇప్పటికీ ఉపయోగంలో ఉన్నాయి. మరి  
కొన్నింటికి మరమ్మతులు చేస్తే ఇంకా ఎక్కువ  
ఉపయోగంగా ఉంటాయి. కొన్నింటికి,  
పాఖాల చెరువులాంటివి - కాలవలు గండి  
కడివున్నాయి. త్వరితగతినీ పూడి  
పోయాయి. వీటిని స్థానిక రైతులు ఎన్నో పాట్లు  
నీటి పారుదల మంత్రిల దృష్టికి గత పది  
సంవత్సరాలనుంచి తెస్తున్నారు. అయినా  
దబ్బులేదనే నెపంపై వాటిపై పనులు ప్రారం  
భించడంలేదు. ఇలాంటి విన్ను, మధ్యరకమైన  
నీటివనరులపై - పథకఫలితాలనిచ్చేటటువంటివి -  
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతంలోకూడా చాలా ఉన్నాయి.  
వీటిపై మంత్రులదృష్టి పడవలసినంతగా కడ  
డంలేదనే చెప్పాలి. విన్ను నీటివనరులకింద  
నియటికన్న ఈ సంవత్సరం హెచ్చు  
మొత్తాన్ని కేటాయించినా, జరిగవలసిన పని  
దృష్ట్యా, అది చాలా తక్కువేనని చెప్పాలి.

**కర్షకులు ఆసుపత్రిలో  
పరిశీలనకు తేసులులేవు:**

వైద్యశాలకికొండ, ప్రజాశాస్త్రశాఖకుకాక,  
దాదాపు 360 లక్షలను వచ్చే ఆర్థిక సంవత్స  
రంలోసం కాపనసభ మంత్రులు చెప్పింది. ఈ  
సంవత్సరం వరంగల్లో వైద్యశాల అవ  
తరిస్తుంది. ఇందుకోసం పది లక్షలతో ఆర్థిక  
మహాత్మా గాంధీ వైద్యాలయాన్ని విస్తృత  
పరుస్తారు. ఆధునాతన పరికరాలు చేయూర్చు  
తారు. నిరుడు కర్షకులలో వైద్యశాలలను  
పెట్టారు. కాకినాడలోకూడా ప్రైవేటు రం  
గంలో ఒక వైద్యశాల వచ్చింది. వచ్చే నాలు  
గైదు సంవత్సరాలలో ఈ వైద్యశాల కార  
ణంగా రాష్ట్రంలోని ప్రస్తుత 250 మంది  
డాక్టర్ల కొరత తీరుతుందని ముఖ్యమంత్రి ఆశి  
స్తున్నారు. వైద్య విద్యలో ఇంత అభివృద్ధి  
ఇటీవల ఏ రాష్ట్రంలోనూ జరిగలేదని వారు  
భావిస్తున్నారు.

వైద్య శాఖలకు ఒక్కొక్కదానికి  
మొత్తం 90 లక్షలైనా పనుతుందని అంచనా  
ప్రతిపాదనల కోసం అన్ని సోషల్ వర్క్ కల  
వైద్య వైద్యాలయాల ఉండాలి. తేలికా చేసి చికి  
త్స చేసే ప్రత్యేకావసరం వైద్య విద్యాలయ  
లభ్యం కాదు. ఇలాంటి వైద్య ఆస్తులను  
కర్షకులలో, కాకినాడలో పెట్టారు. వరం  
గల్లో పెట్టబోతున్నారు. అలాగే తిరుప  
తిలోకూడా. కాని ఇప్పటివరకు పెట్టిన ఆస్తు  
లలో పనికి తెలిసినవారి ప్రకారం,  
వాటిపై చరిగిన ఖర్చు కనీసం ఇప్పట్లో పదు  
నీయం కాదు. ఉదాహరణకు కర్షకులు  
ఆసుపత్రి, ఇక్కడ కోవాకు రెండువందల  
మంది కోసులుకూడా రావటం. అనుభవం  
ప్రకారం ప్రాథమికశిక్షణ డాక్టర్లను కేటారు.  
కాని వారికి పనికివచ్చడానికి తేసులులేవని వారి  
శ్రద్ధాపాత్రులను నిరుపయోగం చేసుకున్నాయి.  
రకరకాల కోసులు తగినంతమంది వైద్య

అయితే రాజకీయ, వాణిజ్య అనుబంధంగా  
వుండే వైద్యశాలల విద్యార్థులకు ప్రత్యేక  
విద్యాం, అనుభవం కలిగవు.

**విశాఖ-కాకినాడ కళాశాలలు  
రెండింటికీ నష్టమే:**

కాకినాడలో కళాశాలలోపం పెద్ద ఆను  
పత్రి పెడితే, విశాఖపట్టణం వచ్చే శోగుల  
సంఖ్య తగ్గవచ్చునని, ఇందువల్ల విశాఖపట్టణం  
వైద్య విద్యార్థులకు, తగినంతమంది శోగులు  
లేక కాకినాడ వైద్య విద్యార్థులు ఇరువురూ  
నష్టపడవచ్చునని అనుకుంటున్నారు. వైగా  
ఈ కళాశాలలో బోధన చేసేటటువంటి అనుభ  
వజ్ఞులైన డి.వి.ఎం. డాక్టర్లకూడా కొంతగానే  
వున్నాయి. ప్రభుత్వం వీటికోసం నిర్ణయించిన  
నేరాలు ఏమిటో ఆసక్తికరంగా తెలుస్తున్న  
అనుభవజ్ఞులైన వైద్యవృత్తి కలవారు వీటిలో  
ప్రవేశించడం లేదు.

**జంట సగరాలలోని  
ఆస్తుల స్థితి**

హైదరాబాదు నగరంలో ఉన్నవియా  
జనరల్ హాస్పిటల్, నీలోఫర్ హాస్పిటల్,  
సోలీసీటీఈ.ఎ.ఎ.టి. హాస్పిటల్, డి.వి.  
హాస్పిటల్, మెంటల్ హాస్పిటల్ వీటిందరూ  
కాదులే. ఈ.ఎం. జనరల్ హాస్పిటల్  
వగైరా వున్నాయి. ఇవికాక విన్నునిన్న ఆను  
పత్రిలు డిప్యూటీలకు ప్రభుత్వాలకి, చాల  
వున్నాయి. వై.వై.ఆ. అనుపత్రిలలో వచ్చే  
శోగులను బట్టిమాస్తే అందులో ప్రతి ఒక్క  
దాన్ని డి.వి.ఎం. హాస్పిటల్ గా మార్చవచ్చును.  
ఎంతోమంది శోగులను స్థూలభావంవల్ల తప్పి  
పంపిస్తేమా వుంటారు. ఏనీకోడు లంచగొండి  
తనం. నగరంలోని చాలామంది ప్రైవేటు  
ప్రాక్టీసరులు ఈ వైద్యాలయాల్లో పనులు  
చేస్తూ వుంటారు. వీరిద్వారా వల్లకాకే  
ఎంతోమంది శోగులను అయిపట్టెటి ఇన్ శేమం  
టుగా ప్రవేశం లభించడం దాదాపు అసం  
భవం. ఈ అనుపత్రిలలో డాక్టర్ల కొరత,  
మాదుల కొంత కారణంగా శోగులు తమ  
కున్న ఇబ్బందులు అంతాయితీ కాదు.

**రోజుకు 2 వేలమందివచ్చే  
సుల్తాన్ బాబా ఆసుపత్రిలో  
మందులు లేవు!**

హైదరాబాదు నగరంలో సుల్తాన్  
బాబా ఆసుపత్రివల్లమైన ప్రాంతం. ఇక్కడ  
నివాసులంత మధ్యరకగతీ కుటుంబాలవారు.  
నీటికొరత కల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి ఒకటివుంది  
ఇక్కడ. ఈ ఆసుపత్రికి రోజు కనీసం రెండు  
వేల మంది మందులకోసం వస్తారు. నీటికొ  
రత కాక (అతనికి ఎక్కువగా ఇన్ ఫెక్షన్,  
ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ బాధ్యతలేవుంటాయి, ఇంకా  
ఇద్దరు డాక్టర్లు, ఒక డి.వి.ఎం. వుంటారు.  
ఈ ఆసుపత్రిలో అధికాన్ని నేరనాటికొండ  
రూ. 20,500, వ్యయకొండ రూ. 25,900,  
అలవెస్సుల కొండ రూ. 20,400 ఖర్చు  
పాలీనా అవుతాయి. అయితే మందులకోసం  
మాత్రం రూ. 10,000 మాత్రమే. రోజూ  
వచ్చే వేలమంది అందరినీ చికిత్సగాయానే  
అవకాశంకూడా ముఖ్యధాన్యమే వుండదు.  
ఒక నేర నానీనా ఇన్ ఫెక్షన్ మందుల చాలి  
న్నవి వుండవు. రాజధాని నగరంలోనే ఆను  
పత్రి స్థితి ఇలావుంటే, జిల్లాలలో ఎలా  
ఉంటాయో చెప్పవచ్చుకొండదు. కోర్టుధివ  
నాలు, అలయాల తోపాటు, మందుల  
కోసంకూడా తగిన విధానం కేటాయించాలి.

**ఇదీ లోకవృత్తం**  
(3వ పేజీలోను)

దానినూ. అంతా తీసి కొట్టినట్లుగా  
కాకాంకా తీసి పెట్టారు.  
24 నిల్వయినట్లు తెలుసు. ఆ కళా  
కేంద్రం. ఇప్పుడో నిల్వయినట్లుగా 125,  
వందల కళా కళా కళా కళా కళా కళా కళా  
కాంగ్రెసుకు, కళాకారి ఇనుమంది.  
అంతా కాంగ్రెసువారి కేంద్రం పాడుకేనే  
కంటే, ఎవరి ఆధిపత్యం ప్రకారం వారు  
కేంద్రం నిర్మించుకని కేంద్రధనయానీ  
పాలుపడడం మంచికేకాదా!  
కాంగ్రెసువారు మా కళా కళా కళా  
వచ్చింది. అలాగే వారి కళా  
కాని కేంద్రంకొట్టుగా కేంద్రంకొట్టుగా  
మాదా అవసరం.  
బహిరంగంగా వాగ్ధూర్ నిర్ణయాల నది  
రెండే వాటికంటే, అంతరించికొంటే వాటిని  
అవసరమవుతే వారిసంఖ్య కాంగ్రెసులో  
చాలా ఎక్కువవుతుంది. చక్కని కట్టు  
దిట్టాలు ఆస్తికేంద్రంలో చేస్తేనే, ఈమరి  
కంటా కేంద్రంకొట్టుగా, నిర్మలమైన నీరు వెలు  
పరుమంది లోనికొట్టుగా. అంతట ప్రవా  
మాం కావలెను. ప్రవాహంలో కోపం  
వుండదు.

**పంచాంగం**  
నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

ఫాల్గుణమాసము  
ధరలు

ఫాల్గుణమాసం అమావాస్య తిథినుండియు  
కంటే నక్షత్రమునుండియు ఆధునముగ నున్నందున,  
ధరిలధిమగా యుండును.

ముహూర్తము  
మార్చి 27 తేదీ ముహూర్తము.

చంద్రగ్రహణము  
24-3-1959 తేదీ ఫాల్గుణశుద్ధ పూర్ణిమ  
మంగళవారం రాత్రి 12-25 నిమిష  
ములకు చంద్రగ్రహణముపట్టి 2-51  
నిమిషములకు విడుచును.

మార్చితిథులు  
21 శని ఏకాదశి రూ 6-20 గం. ప.  
22 ఆది ద్వాదశి రూ 6-9 గం. ప.  
23 సోమ త్రయోదశి రూ 4-7 గం. ప.  
24 మంగళ చతుర్దశి రూ 4-7 గం. ప.  
25 మంగళ పూర్ణిమ రూ 2-22 గం. ప.  
26 బుధ బహుళపాద్యమి రూ 12-15 గం. ప.  
26 శుభ విదియ రూ 9-52 గం. ప.  
27 శుక్ర తదియ రూ 7-20 గం. ప.

**శ్రీల ఆరోగ్య సాభ్యమలకు**



**లోక**

కేసరి కుటీరం  
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

ఆంగ్ల ప్రకరణ విజ్ఞానం.  
సీతారామ జనరల్ స్టోరు ఏజెన్సీస్  
విజయవాడ - కీరందళాబాదు.



సమీక్ష

### సతీ తులసి

\*\*\* 'భద్రం' \*\*\*

మనవాచరి 'సతీతులసి' చూసిన తరువాత ఆ సినిమాను 'సతీతులసి' అనడం కన్నా ఏ 'ఆడ్-వెంచర్స్ ఆఫ్ జలంధరి' అనడం బాగుంటుందేమో ననిపించింది. తులసిని గురించి ఆ చిత్రం చెప్పింది చెప్పడానికి విజంగా ఆ రంగం ఏ ఎక్కవ. చిత్రం ముఖ్యంగా జలంధరుణ్ణి ఓ చాళివుడే నిలకగానూ, కనీసం అందుకు బొంబాయి మక్కీగానూ, చూపించాలని ప్రయత్నించేసి బ్రహ్మాండంగా విఫలమయింది. ఆ విఫలత ఉన్నంత బ్రహ్మాండంగా మనకు విసిరివేసేదంటే అందుకు రచయిత దృశ్యశబ్ద యధాశక్తి కల్పించిన ప్రతిభాగలన్నంటినీ ఆతిక్రమించి కొంతకాలంపాటు మనకు మర్చిపోలేకుండా ఉండేవిధంగా నటించిన గుమ్మడి ముఖ్య కారణం.

చిత్రంలో ప్రవేశించినప్పటినుంచి తన సామర్థ్యంతో, అతి తేలికైన సన్నివేశాలకు కూడా నిండుతనం కల్పిస్తూ, చిత్రాన్ని తన దిగా చేసుకోవడానికి గుమ్మడి, రచయిత ఎక్కవ సహకారించకపోయినా, చిత్రాన్ని సగటు స్థాయికి చాల ఎక్కువగా తీసుకుపోయాడు.

గట్టిగా ఓ పట్టుబట్టి పదిలోజలపాటు కూర్చున్న చోటునుండి కదలకుండా తనన్ను చేసేవార్ల తలలు తీసేయడం ఇందుకే ఆల

పాటు. పతివ్రతలయిన వారికి, కాబోయే వారికి ప్రేమదర్శనాన్ని పెట్టుకోవడము ఈయన యింకో ఆలవాటు. తనను గురించి తపస్సుచేసిన వారందరికీ అడిగిందల్లా యిచ్చే స్తుంభదం ఇచ్చేది ఆలవాటు. ఈ ఆలవాట్లు ఫలితాలను మార్చడం వారదుడి ఆలవాటు. ఆపద్ధర్మంలో పగటికేమీలు చేసి రాయిగానో రప్పగానో మారిపోవడం విస్తృతమైన ఆలవాటు. యీ దేవతల కొందరి ఆలవాట్లలోని పొర చాల్చి పరిణామాలను పద్ధతిమీదే అడుగులకు తక్కువగాని చిత్రాల్లో చెప్పడం మన సినిమావార్లకి ఆలవాటు. వాటిని ఒక్కసారైనా చూడడం మన ఆలవాటు. యీ అందరి ఆలవాట్ల యిటీవలి ఫలితం 'సతీతులసి'.

పతివ్రతలకి వారి భర్తలకి సినిమాలో ప్రాప్తి రావాలంటే వారికి కొన్ని అర్హతలుండాలి. భర్తలకి దయాదాక్షిణ్య శోకానా ఉండరాదు. వారు తమ అర్థాంగులను అనుక్షణమా ఆనుమానించుచు, ఆపమానించుచు ఉండవలయును. పతివ్రతలు తమ భర్తలను ఓకొకటి మైసను విడువక, 'నా ప్రాణంబులనే నిక్షేపించుదు. నన్ను మాత్రము పామ్యవకుడు. మీ పాపనేవచే తరింపనిండు' అనుచు భర్త సమాపమన తనిసమయంబులందు దేవుల చిత్తమవులను, దిగ్రహములను చూచుచు పాటలు, పద్యములు పాడవలెను. ఆటలు చేసినచో చిత్రము సమాప్తమవుటకు కొంత వూర్వము భర్తకు ప్రాణము పోవుటయో, అంతకు తక్కువగానిది మరయొక విషయంగాని సంభవించును. అప్పుడు పతివ్రతలు మరీకొన్ని పాటలు పాడవలయును. వాటిని వినియో విసగోరియో త్రిమూర్తుల సహిత

## సినిమా వార్తలు

**భట్టివిక్రమార్క సెట్టు బూడిదైంది!**

మొన్న పన్నెండవ తేదీ మద్రాసులోని సరిగూర్చుడియోలో ఓ సెట్టుమీద భట్టివిక్రమార్క తాలూకాపని చురుకుగా సాగుతోంది. తారలు కేక పెట్టే సరికొంటున్నారను. ఎవరి పనిలోవారు ఆటూ ఇటూ తిరుగుతున్నారు. సెట్టుమీదవున్న వార్లలో కొందరు చిత్రానికి సహాయమయిన మంటలు సృష్టిస్తున్నారు. ఇంకొకటి ఉన్నట్టుండి సినిమా కోసం చేసిన ఆ మంటల వద్దనే ఆ సెట్టునీ పక్క సెట్టునీ కూడా బూడిదచేసింది. ప్రేరణ ఇంజనీ తొంలై నిమిషాలనేపు పనిచేస్తేగాని ఆ మంటలు పూర్తిగా చల్లారలేదు. దీని వస్త్రం రెండు లక్షల రూపాయలు.

### ప్రసాద్ ఇల్లరికం

ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ వారు తమ చిత్రాన్ని ఏపిక్ర విడుదలకు సిద్ధం చేస్తున్నారు. మొన్న నెహ్రూ వారికి చూపించి వారిచేతకూడా సరసనిపించుకున్నారు.

యీ చిత్రం పేరు ఇల్లరికం. తారలు శాశ్వతరావు, జయన, కలంగి, రమణారెడ్డి గుమ్మడి, సి. యస్. ఆర్, ఆర్. శాశ్వతరావు, గిరిజ, దర్శకత్వం డి. ప్రకాశరావు;

చిత్రానికి సహకారముగా కథ, ఆధారము పాటలు, చలనచిత్రాల సంగీతం, ఇతర మంగులు.

### శాంతారాంకు గౌరవం

కో ఆంధ్ర బారాచాట్ చిత్రాన్ని ఆమె రికార్డులవదిత పాత్రకేయింతు ఉత్తమ విదేశ చిత్రంగా పేర్కొన్నారు. యీ కొత్త గౌరవాన్ని పొందేందుకు, చిత్రసాయిక సంస్థతో శాంతారామ్ ఆమెకొక పల్లి ఆర్కాదా భారతదేశపు చలనచిత్ర పరిశ్రమ కరవుల గౌరవాన్ని గ్రహించారు.

### ఉత్తమచిత్రం మధుమతి

బొంబాయి సినిమా పత్రిక ఫిలిం ఫేర్ ఇటీవల జరిపిన బాలివుడ్ గత సంవత్సరం ఉత్తమ చిత్రంగా మధుమతి, నటుడుగా దేవానంద్ (కాలాపానీ), నటిగా వైజయంతీ మూల, దర్శకుడుగా చిమర్రాయి ఎన్నికయారు. సంగీతానికి, సహాయకుడికి, శేషభ్యగాయనికి, మాటలకి మొత్తం ఆరు గాళ్లలో యీ చిత్రం ఉత్తమస్థాయి వందమొకటిగా ఈ బాలివుడ్ నిర్ణయించింది. ఇన్ని అందాలూ మంచిదనిపించుకున్న చిత్రం నిడుదలయి చాలా కాలమయినా నెల్లూరికి మాత్రం ఇంకా వాన్ని చూసేయొగం ఇప్పుడప్పుడే వున్నట్లు తేలు.

మూగా దేవతలు పాపాత్మకంకవలెను. వారల కందరకును పాతివ్రత్య ప్రాకార్యమును వివరించి, వారు కరతాళధ్వనులు చేయుచుండ పతివ్రతలు ఇమాలోకయాత్ర చేసినవలెను.

పతితులసి కథకి పతివ్రతల యీ పెద్దకాల విషయి ఆట్టి తేదాశేషం. చూడకముందే జలంధరుణ్ణి ప్రేమిస్తుంది తులసి. ఆపైన వార్ల తండ్రి వద్దకు వినిపించుకోకుండా ఆర్థిక పేర్లచేసికొంటుంది. యీ క్రమకి ఫలితంగా జలంధరుడు ఆమెకి ఓ వరం, సినిమా వున్నంత కాలం కష్టకాలం యిస్తాడు. యీ కష్టాలన్నింటినీ ఎదుర్కొని బయటపడి తులసి పతివ్రత అవుతుంది. అన్యరంజి పంపాదించి మిగిందరికి యిస్తాననిచెప్పి రాక్షసులకు రాజయిన జలంధరుడు ఆ పనికోసం అన్ని క్రయత్నాలు చేసి చివరికి ఇచ్చేది కూలంవల్ల చచ్చిపోతాడు.

పతితులసికి ఇతర ఇటీవలి పురాణాలకి కొన్ని తేదాలు మాత్రం వున్నవి. వాటిలో మనం చెప్పకోదగింది, దేవుళ్లుచేసే పనులకి ఓ సీనియమం, కారణం (మోటివ్) కల్పించాలనే పుణ్యము. కొంత బాగ్రత్తగా యీ పుణ్యమున్న చివ్రంపే దేవతలు నిజంగా మన మర్యాదకి, గౌరవానికి కొంత అర్హులుగా కనిపించి, యీ మధ్య బాగా దిగి వారిపోయిన వారిపరిష్క కొంత పుణ్యకోసేదే. కాని పతితులసి చూచిందర్వారక, దేవతల్లో చాలామంది, ఆస్వాయాలు అరిట్టుడంకంటే, ఆస్వాయాలు చేయడమే పనిగా పెట్టుకున్న వారిలా కనిపించారు. జలంధరుడుచేసిన ఆస్వాయాలకంటే, అతను ఆస్వాయాలకు గురి కావడమే ఎక్కువ అనిపించింది.

అసలువారికంటే గొప్పాన్ని పుణ్యము అనిపించే యీ చిత్రం కారణం కృషి మామూలుగావున్నది. మాటలకంటే పాటలు ఎక్కువ కాబట్టి తాను ఎట్లా నటిస్తున్నానో అని ఎన్. నరలమ్మకి ఆలోచించడానికి తీరికాకోరికాగాడా తనకుండాపోయింది. కె. వి. ఎన్. కన్న మాట్లాడుకుంటే ఆశేదనకంటే ఆయాసం ఎక్కువగా వినిపించింది. సంగీతం, దాన్యులు వీనుల విందుగానూ, కన్నుల పండువుగానూ మాత్రంలేవు. మాటలు ఆక్కడక్కడ విషవ కథలకు వాగినట్లు వున్నవి. మచ్చుకునీ: 'వివాదాలతో ప్రజలను రెచ్చగొట్టి నియంత కాదలరాదా?'

### రామాయణం (2-వ పేజీ కొరవ)

దివ్యపురుషునికాంచి రావణుడు గుర్రాల్లోంచి గడగడవడంవలన శాలోదించడంకొడగెను. అతని పురుషుడే రావణుని రాక్షసు కారణంబుడేగెను. అంతరావణుడు యుద్ధభీతుడై పచ్చితిని తెలియచేయగా నరడు రావణునిగని, 'నాతో యుద్ధము నేయుదువా? లేక బలితో యుద్ధమునేయుదువా?' యనియడగెగా రావణుడు బలితోడనే యుద్ధముచేవనని చెప్పెను. ఆ పురుషుడు రావణునివారికిము చిని చానితో 'రావణా! దావకేంద్రుడు బలిచేకొవర్తి సామాన్యుడుకాడు; నువోకూరుడు; ఉదారస్వభావుడు; నిత్యనంతుడు; మనుజులవంతుడు; మామ్యునిసంజీ శేషకృతి; మునివంటివాడు; ఆశేయండు; ఆకడే వర్షించును; పీచును; కల్పించును. దేవ, రాక్షస, భూత, మర్త్యాదులకు భీతుడును చాడుకాడు. అట్టివానితో యుద్ధమునీలేక ఆయువును పోయిమాడును' అనిచెప్పి రావణుని లోనకు పంపెను. గావణుడు లోపలికి పుకేలింది దేవత్యమాముగా నెకంకొండు మన్న బలికొండెను. (సోపము)

గురజాల డి|| ము|| కోర్టులో  
No. 531/55, E P. 139/58.  
యేలూరి డి|| కోర్టులో  
ముసగా కోర్టులో  
గుంటూరుకోర్టు సర్టిఫికేట్ కో|| నెలవీపురి  
వివాద దేవరంపాడు గాగ్రామంలో జప్తు అయి  
తలం కావలసిన జప్తి సెషన్లుగా చాఖలా  
2-వ ఆయిటుం పృథివాదితానాన ధూమి  
వివరం. 1. డి. నె. 251/25 య. 9.00 లు.  
పూచా వెంబడి.  
సర్కారుపాట రు. 1000-0-0.  
తలం తేది 20-4-59.  
—కె. బావకిరామారావు, వాదిఅడ్వోకేటు.

**పనిరికలు =**  
**కామెర్లు**  
భయపడవనిలేదు  
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,  
రంగనాయకులకేట - నెల్లూరు.

**సునంద స్పెషల్**  
**అంబారు వత్తులను**  
విల్లప్పడు వాడి, వాటి  
నిజమైన అనందమును పొంది  
మమ్ము అభినందించండి  
అన్నిచోట్ల కొనుగడు.  
**సునంద అగర్ బత్తి ప్యాక్టరీ**  
1820, ఆక్టోబర్ డ్యు - మైసూరు

**సంతృప్తిని సొందడాన్ని**  
**రెంటిని ఇవ్వగలరు**



గుండాల  
వెంకట సుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు  
నగల వత్తులు  
విన్నపము—నెల్లూరు

**పాలపానీని**  
పరిణామహారలకు  
లేకకడుపునొవ్వరకు  
దివ్యోషధము

పిల్లలకును, ముగ్ధులకును  
మంచునొప్పి, మింగిపోవునొప్పి,  
వేయిమిన్నామిమింగునొప్పి,  
కొలెంటా, బానిసనొప్పి

అన్నిచోట్ల కొనుగడు.

# మిన్నుపిరిగి మీదబడినా అమలాజరువుతామంటారు నెహ్రూ

## ★ ఆది మనదేశ పరిస్థితులకు అనుగుణంకొదంటుంది వారి శిష్యకోటి ★

(ముద్రణివేటి కొరవ)

గ్రామీణుడి బడివడి దెబ్బకొట్టి చాచ్చిని పూసేయాలి. వారు భూసంస్కరణలను గూర్చి ఆందోళన చేస్తున్నారు. వారు దానిని వ్యవస్థాపనగా కోరడంకంటే, ప్రచార సాధనంగా వినియోగిస్తున్నారు.

హరిజనులలో ఎక్కడో పలుకుబడిగల కమ్యూనిస్టులు, కొద్దిమంది సానుభూతి పరులైన మధ్యతరగతి రైతుల వ్యతిరేకతను తెచ్చుకో నిష్టపడవలెదు. రైతుశాఖకు దై. వి. కృష్ణారావు సహకార వ్యవసాయాన్ని పంచాయితీల స్వాధీనం చేయడానికి విముఖుడైతే; సరి ప్రభుత్వశాఖకు రాజీనామా చేసి సహకార వ్యవసాయానికి మంచు భూమివలె ఆరగారే ఆధికార విధానాన్ని సమర్థిస్తాడు.

లోపాయి సోషలిస్టుపార్టీ దీనిని గూర్చి తీవ్రంగా ఆలోచించడమే లేదు. అసలు దాట్లకు వాగపూను నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారా? దానిని వలె అని, దానివల్ల ఆనవసర వాగ్వివాదం చెలరేగుతుందని ఆభిప్రాయం తెలుస్తున్నది.

పెద్ద భూస్వాములకు సంబంధించి, మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు అధ్యక్షుడుగాగల ఫార్మర్స్ బోర్డు, సహకార వ్యవసాయం బరిగేపని గాదని భావిస్తే; దాని ప్రాధాన్యతను సహకార వ్యవసాయం కమ్యూనిస్టులకి దారితీయ గూడదని ఆశిస్తాడు.

### బీహారు

వ్యవసాయ సంస్కరణలు, ఆధికారం కొరకు కేసులాడే కాంగ్రెస్ ముఠాల చేతుల్లో ఆటపాట్లుగా వుంటున్నది. భూగర్భ పరిమితిని మంత్రివర్గం నిర్ణయించినా, దానిని కాపాడే సలహా కమిటీ ఆమోదించినా, భూగర్భ పరిమితి లిట్టు వుపసంహరించ బడింది. భూసమస్యమీద మాజీ రివిన్యూమంత్రి, ఆభ్యుదయ సంస్కరణలకర్త, సీలింగు లిట్టును కూడా ఆమోదించింది కీ. డి. సాహెబ్; ముఖ్యమంత్రి కీ. శ్రీకృష్ణస్వామిగారు వ్యవసాయ సంస్కరణ సమస్యపై రెండవర్రాలుగా చీలి వున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కృష్ణస్వామి వ్యక్తిగతంగా గర్భ పరిమితి గాని, సహకార వ్యవసాయానికి గాని వ్యతిరేక గాడు. కాని తనవర్గంలో, తన మంత్రివర్గ సహచరులలో ముఖ్యులైన మాజీమంత్రి యం. సి. సిన్హా, పి. కృష్ణమూర్తి, మంత్రి మక్కర్ ఆహమ్మద్, విద్యామంత్రి రుహార్ గంగావందీసింగ్, సహకారమంత్రి టి. వ. శారాయణిసింగ్ వగైరాలు సీలింగుకు, సహకార వ్యవసాయానికి కూడా వ్యతిరేకులు. ముఖ్యమంత్రి ప్రాచుర్య చెందిన దర్బారు మహారాజాగారి ప్రతీక "ఇండియా కేవల"; ముఖ్యమంత్రి వ్యతిరేక సూతాను సమర్థించే లిట్టా పత్రిక "సర్వైజ్" రెండూ కూడా వీటిని వ్యతిరేకిస్తున్నవి. అంతేకాదు, మాజీమంత్రి, గాంధీ యువ జలాలాద్ వారి వ్యక్తిగతమైన విన్నవనలతో ఆదర్శప్రాయం మంటారు.

ఇక గర్భ పరిమితిని, సహకార వ్యవసాయాన్ని కాంగ్రెస్ లో కె. డి. సాహెబ్, కమిటీని బాతులకు చెందిన, హరిజన కాపాడే పట్టు బలపరుస్తున్నారు. దీనివలన ముందు బోరాలు సహకార

వ్యవసాయం విషయంలో గాతుండా, గర్భ పరిమితి మీదకే ప్రారంభం కాబోతున్నది. ఇందువల్లనే సంయుక్త వ్యవసాయానికి పార్టీలో వ్యతిరేకత యింకా పెరిగలేదు.

బీహారు ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ ఆధ్యాత్మిక నాయకుడు కీ. జయప్రకాశ్ వారాయణ ప్రామాణ్యము, సహకార వ్యవసాయం దృష్ట్యా గర్భ పరిమితి నిర్ణయం ఆర్గంజేసింది. సహకార వ్యవసాయానికి కాపాడే నిర్ణయం వుండ గూడదని ఆభిప్రాయం తెలుస్తున్నది. అందు వల్లనే ప్ర. సో. పార్టీ వారు వాగపూను నిర్ణయాలు కట్టి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను చూడవలెదు. కాంగ్రెస్ లోని అభ్యుదయవాదుల ఆనంద కోటి పిచ్చిచేష్టలలో యీ సహకార వ్యవసాయం ఒకటి కాబోతుందని ప్రజా సోషలిస్టుల ఆభిప్రాయం. కమ్యూనిస్టుపార్టీ గూడా దీనిమీద దృష్టి సారించడంలేదు.

రాజనీపాలాచారి కేషేవిధంగా ఒక మిత్రవాద పార్టీని స్థాపించాలనే ప్రయత్నం కనపిస్తున్నది.

### పంజాబు

సహకార వ్యవసాయ వ్యతిరేకతకు దూరమే అఖిలభారతానికి నాయకత్వం వహిస్తున్నది. రాష్ట్రంలోని భూస్వాములు, తమ రాజకీయ సంబంధాలను ఆవలకు వెళ్లి, క్రొత్తగా వెలకొలుపుట దెబ్బతీ బరిపాటీ చుట్టు చేరారు. ఇరవైమంది కాపాడే పట్టు కొంతమంది పార్లమెంటు సభ్యులు దీనివలన వున్నారు. సహకార వ్యవసాయాన్ని బలపరచే వర్గాల మూత్రం నిర్మాణాన్ని వుండడమే గాకుండా; ఆయోమయదశలో పడ్డారు.

మంత్రి వర్గంలో రావ్ పీరేంద్రసింగ్, సురాజ్ మర్, గ్యాకాసింగ్ రాజేవాలా, అమర్ నాథ్, విద్యాలుంకార్, హర్నాస్ లాల్, గుర్నాశింగ్ సహకార వ్యవసాయానికి వ్యతిరేకులు. గియానీ కర్తారసింగు మాత్రం ఎటువంటి శత్రుత్వం వున్నాడు. వాగపూను తీర్మానాన్ని బలపరచిన ముఖ్యమంత్రి ప్రతాపసింగ్ రైలా ఇరుగుపడ్డారు.

రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ లో కూడా యిలాంటి చీలిక వున్నది. ఒక ప్రధాన కార్యదర్శి రావ్ గజరాజ్ సింగ్ సహకార వ్యవసాయాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్న చేపాటి బరిపాటీని బలపరుస్తూ బహిరంగ ప్రకటన చేశాడు. మరొక కార్యదర్శి గూడా సహకార వ్యతిరేకి వ్యతిరేకుడు. కాంగ్రెస్ ఆకాలీను గూడా వ్యతిరేకులే. మెహర్ చంద్ ఆహూబా, కామ్రేడ్ రామచంద్ర లాంటి యువకులు మాత్రం సహకార వ్యవసాయానికి ఆనుకులురు. మొన్న బిట్టలు చర్చలో ఒక్క దర్బారుసింగును మినహాయిస్తే ప్రధాన ప్రతీక కాంగ్రెస్ నాయకుడెవ్వరూ సహకార వ్యవసాయాన్ని సమర్థిస్తూ కాపాడే పట్టి మాట్లాడలేదు.

జనసంఘం నుండి సహకార వ్యవసాయానికి పెద్ద ప్రతిఘటన వస్తున్నది.

కమ్యూనిస్టులు ఆధికార విధానాన్ని సమర్థిస్తున్నా, క్రొంద్ర ప్రతీక వారు సహకార వ్యవసాయ ప్రాధాన్యతను గుర్తించారు.

### బెంగాలు

ఈ రాష్ట్రంలో మాత్రం వాగపూను తీర్మానాలవల్ల కాంగ్రెస్ లో చీలిక వచ్చేట్లు లేదు. ముస్లింలకు వ్యతిరేక వర్గం లేదు. రాష్ట్రంలో

యిప్పటికే 400 సహకార సంఘాలు చక్కని పనిచేస్తున్నవని, ఈ పద్ధతిని ప్రజాకష్టాలని వ్యతిరేకతతో వున్నవని, ఆది, క్లిష్ట సమస్య అనేది తాము గుర్తించామని, సమగ్ర పథకాన్ని ఒక మాసంలోగా యివ్వగలమని ఆర్జునుంత్రి డి.వ.రాజ్ మెహర్ కాపాడే పట్టి చెప్పారు.

### రాజస్థాన్

ఆటు మంత్రివర్గము, యిటు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సహకార వ్యవసాయాన్ని సమర్థిస్తున్నది. ఇది రెండూ గూడా ముఖ్యమంత్రి కు భాషియా వర్గం చేయబోతున్నది. రివిన్యూ మంత్రి ఆభ్యుదయ వ్యవసాయానికి సహకార సంఘాలకు మాత్రం ప్రభుత్వ భూమిని వ్యవసాయం వుత్పత్తి చేసింది.

బయట కనబడినంత ఆనుకులక లోకల వున్నట్లు లేదు. కుఖాడియా వ్యతిరేక వర్గం వారు కాంగ్రెస్ సమావేశానికి హాజరు కావడంలేదు. వీరివల్ల సహకార వ్యవసాయానికి ప్రతిఘటన వుండవచ్చునని ఆనుకులక బదులు వున్నది.

బెంగాలులో పరిస్థితి సహకార వ్యవసాయానికి ఆనుకులక లేదు. గంగానగర్ జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి గర్భ పరిమితి వ్యతిరేక సంఘానికి గూడా కార్యదర్శి ఆది సహకార వ్యవసాయాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నది.

ఇరవీ పార్టీలలో జనసంఘం, రామరాజ్య పరిషత్తు దీనిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నది. ప్రజా సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు యింకా మారు మొదలవుతున్నాయి. రైతు వర్గంలో వారి సంబంధాన్ని బట్టి కమ్యూనిస్టులు దీనిని తీవ్రంగా సమర్థించడం కష్టసాధ్యమైపోయింది.

### పశ్చిమ బెంగాలు

పశ్చిమ బెంగాలు ప్రభుత్వానికి యిప్పటికీ యీ విషయమే కట్టెలేదు. వ్యక్తిగతంగా కాంగ్రెస్ వాడుల ఆభిప్రాయాలు యివ మిద్దంగా లేవు. ఏకమైన వ్యవసాయం తన రాష్ట్రానికి కావలసింది యిది నిర్ణయం కావలసి వుంది. సహకార శాఖ ప్రతి మంత్రి వాగపూను తీర్మానాలను సమర్థిస్తూ యిలా ఆపాడు "మాకు కావలసింది వుత్పత్తి వ్యవసాయం, ఆధికార్షిత్తి. ఏదిగమైన వ్యవసాయ పద్ధతి ఆనుకులకే దైకులకే వదిలిపెడు తాము" రివిన్యూ మంత్రి మాత్రం కాపాడే పట్టి మాట్లాడుతూ, రాష్ట్ర భూసంస్కరణ లిట్టులో సమస్తి వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యమివ్వబడి వున్నదని ప్రకటించారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ విధానం స్పష్టంగా లేదు. ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ వాగపూను తీర్మానాలను సమర్థించింది. కాని సోషలిస్టు యూనిటీ గెంటరు నాయకుడు కీ. కులార్షి తనవల్ల పశ్చిమ బెంగాలులోనే వీటి పరిస్థితుల్లో సహకార సంయుక్త వ్యవసాయాన్ని ప్రజాకష్టాలను తీ, రైతులను దోపిడీకి గురిచేయడమే వాగపూనుల విధానం.

### కేరళ

ఆర్జునుంత్రి కీ. అచ్యుతమూర్తి తన విధానాన్ని గూర్చి కాపాడే పట్టి యీ విధంగా చెప్పారు "ఇక్కడ ఆక్కడ ఏకాగ్రమం దో కాకుండా, ఒకటి దాని సానుకూలతలు ఆధు

నిక వ్యవసాయ పద్ధతులు చేకూర్చే విషయం యీ విషయంలో ఆలోచించ దగినది. వ్యవసాయ రంగంలో ఆధికార్షిత్తి, విస్తృత ప్రాతి పదిక ప్రాధాన్యత వ్యవసాయం ద్వారానే సాధ్యమనేది గుర్తుపెట్టాలి. కావున ప్రభుత్వం దీనిమీదనే దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తుంది."

సహకార విధానాన్ని విస్తృత పరచడం కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రాబల్యంతో దో మా ద మిత్తుందనే ప్రతిపక్ష (కాంగ్రెస్) వాదం సమర్థన కిష్టం చేస్తున్నది.

గర్భ పరిమితి నిర్ణయం లిట్టు కాపాడే పట్టి యిప్పటికీ యిప్పటికీ

### మద్రాసు

ముఖ్యమంత్రి కామరాజు మాత్రం కాంగ్రెస్ ఆధికార వ్యవసాయ విధానాన్ని ప్రశ్నించడం బలపరుస్తున్నారు. కాని ప్రతి పక్షాలు వాదనలు చేసి ఈ రాజకీయ ప్రయోజనానికి దోహదమిచ్చేట్లు లేదు. కాంగ్రెస్ మీద భూస్వాములకుండే పలుకుబడి, వాగపూను తీర్మానాలను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అమలు జరిపినది. సీలింగును, సహకార వ్యవసాయాన్ని ప్రాధాన్యతతో ప్రాధాన్యతతో వ్యతిరేకి కిందిన ఆర్జునుంత్రి కుఖాడియా, వాగపూను వచ్చేవరకు ఆధికార తీర్మానాన్ని ప్రతిపక్ష వచ్చేవరకు వర్తించు రివిన్యూ మంత్రి కీ. మాణిక్య శేలనాయకర్, కాన్సిల్ లో మాట్లాడుతూ, మైనారు కేంద్ర సంస్కరణలను బాది తెడుకుపోవడం రైతులకు చెప్పారు. వారివల్ల ప్రభుత్వం నిర్ణయం వ్యవసాయం చేసిన హామీలు వచ్చాయి. గర్భ పరిమితి నిర్ణయం వచ్చింది సంవత్సరానికి లోగా కాపాడుతుంది. కాని ఆది ఇప్పట్లో అమలు జరిపవలదే హామీ. భూమిని బట్టి పరిమితి వంద ఎకరాలవరకు హామీ. సహకార సంఘాలను స్థాపించేటగా మిగులు భూమి తీసుకునే వుత్పత్తి ప్రభుత్వానికి లేదు. ఆధికార వర్గాలలోనే వాగపూను తీర్మానాలవల్ల ఇంక విముఖత వున్నది కాబట్టి, యిక ప్రతి పక్షం వ్యతిరేకతలో ప్రత్యేకత లేదు.

### నోటిసు

కోపూరుకాలూకా జన్మ వాద గ్రామములో కేంద్రీకరించు శ్రీ కాంకేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానమునకు కేసు హరిదేవరీ ట్రిబ్యూనా యుంటున్నది. యిప్పటివరకు కేసు విచారించుచూ బోర్డుకు కరస్పాండెంట్లు జరుపుచున్నాను. గనుక ఏదయిన దేవస్థానము భూములకు సంబంధించిన రైతులు యావచ్చుంటే లోగా బాకీలతో సహా మర్రాలు వాపరింగా వెంటనే చెల్లించి ప్రస్తుతమైన రిజిడ్రేషన్ వలన నీవని. యిరువలవడం చెల్లించిన యెడల వా యొక్క బాధ్యత ఏమిన్నీ లేదు. యిందుకు భిన్నముగా ఏవయ వీ చర్యలు జరిగించినట్టి కిన్నీ, కేసు కివిక-క్రిమినల్ చర్య జరుపుచూ ఏవయ ప్రాకర్షి ది స్వాధీనం చేసుకోవడమని తెలుపడమయింది.

— చిక్కయ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం, హరిదేవరీ ట్రిబ్యూనా, జన్మ వాద, 15-3-59.